

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін**

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ
В ЗАХИСТІ РОСЛИН**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
підготовлені для здобувачів вищої освіти
факультету плодощовочівництва, екології і захисту рослин
за спеціальністю: 202 «захист рослин», 203 - «садівництво та
виноградарство» для вивчення дисципліни та самостійної підготовки
до проведення модульного контролю і здачі заліку

Умань 2021

Рекомендовано до друку кафедрою соціально-гуманітарних і правових дисциплін (протокол № 1 від 31.08 2021 р.)

Рецензенти:

Курило В. І. – доктор юридичних наук, професор, академік Академії наук вищої освіти України, Заслужений юрист України, завідувач кафедри адміністративного та фінансового права Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Гиренко І. В. – доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Автор:

Білошкурська З.П., кандидат юридичних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін Уманського національного університету садівництва;

З М І С Т

1	Програма навчальної дисципліни	4
2	Семінарське заняття 1. Поняття законодавства і права. Державно-правове регулювання с-господарства.	6
3	Семінарське заняття 2. Правове становище суб'єктів аграрного господарювання. поняття законодавства і права. Державно-правове регулювання с-господарства.	7
4	Семінарське заняття 3. Загальна характеристика договорів. Оренда майна та лізинг в сфері господарювання.	7
5	Семінарське заняття 4. Майнова основа аграрного господарювання. Загальна характеристика майнових прав суб'єктів аграрного господарювання. Використання природних ресурсів у сфері господарювання. Правове регулювання земель сільськогосподарського призначення. Землі лісогосподарського призначення. Державний земельний кадастр. Вирішення земельних спорів.	8
6	Семінарське заняття 5. Юридична відповідальність за порушення в аграрному секторі економіки України. Правове регулювання банкрутства.	9
7	Семінарське заняття 6. Правове регулювання трудових правових відносин в сільськогосподарських підприємствах. Поняття трудового договору. Припинення трудового договору. Робочий час. Поняття та види часу відпочинку. Відпустки, їх види та порядок надання.	9
8	Семінарське заняття 7. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів агробізнесу. Правові засади аграрних інвестиційних відносин. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів агробізнесу. Поняття зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Митне регулювання та принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій. Правове регулювання вільних економічних зон. Концесійна діяльність в Україні. Загальні правові засади аграрних інвестиційних відносин. Поняття, види, форми інвестиційної діяльності, їх державна реєстрація. Правовий режим регулювання інвестиційної діяльності вітчизняних та іноземних інвестицій у сільському господарстві України.	12
9	Контрольні тестові завдання. Варіант 1.	13
10	Контрольні тестові завдання. Варіант 2.	28
11	Контрольні тестові завдання. Варіант 3.	53
	Вирішити правові ситуації	60
	Розподіл балів	63
	Список рекомендованої літератури.	64

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальна характеристика права і правових відносин. Поняття нормативно-правового регулювання сільськогосподарського виробництва.

Поняття права: визначення, поняття правових відносин, нормативно-правові акти, закони та підзаконні акти, поняття законності. Юридична відповідальність. Поняття нормативно-правового регулювання галузі рослинництва та його особливості.

Тема 2. Державно-правове регулювання сільського господарства. Правове регулювання галузі рослинництва.

Засоби державного регулювання, державний контроль та нагляд за господарською діяльністю. Державне замовлення та державне завдання. Ліцензування, патентування та квотування у господарській діяльності. Стандартизація та сертифікація у сфері господарювання. Податки в механізмі державного регулювання господарської діяльності. Обмеження монополізму та сприяння змагальності у сфері господарювання. Загальна характеристика правового регулювання галузі рослинництва, правова охорона прав на сорти рослин, суб'єкти і об'єкти насінництва та розсадництва, порядок реалізації насіння і садивного матеріалу, правове регулювання захисту сільськогосподарських рослин, карантинний режим як прояв особливого режиму захисту рослин, правові аспекти вирощування наркотичних рослин.

Тема 3. Правовий статус підприємств, товариств і об'єднань підприємств в аграрному секторі економіки.

Сільськогосподарське підприємства як організаційна форма господарювання. Організаційно-правові форми та порядок створення сільськогосподарського підприємства.

Установчі документи сільськогосподарського підприємства. Державна реєстрація сільськогосподарського підприємства. Припинення діяльності сільськогосподарського підприємства.

Поняття та види сільськогосподарських товариств.

Поняття об'єднання підприємств та їх організаційно-правові форми. Асоційовані підприємства. Холдингові компанії. Інші форми об'єднання інтересів підприємств.

Поняття сільськогосподарського підприємства колективної форми власності. Правовий статус сільськогосподарського кооперативу. Майно та управління сільськогосподарським кооперативом. Припинення діяльності сільськогосподарського кооперативу.

Приватні підприємства. Фермерське господарство. Орендне підприємство. Підприємства з іноземними інвестиціями та іноземні підприємства.

Тема 4. Правове регулювання господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. Правовий режим використання та відтворення природних ресурсів. Загальна характеристика договорів. Оренда майна та лізинг в сфері господарювання.

Особливості правового режиму використання природних ресурсів. Юридична відповідальність землевласників і землекористувачів за шкоду, заподіяну природним об'єктам. Особливості правового режиму земель

сільськогосподарського призначення. Правовий режим використання та охорони рослинного світу. Загальна характеристика договорів в сільському господарстві. Загальні умови укладання договорів. Порядок зміни та розірвання господарських договорів. Поняття оренди та лізингу, порядок їх укладення та припинення. Умови договору оренди. Оренда землі у сфері господарювання.

Тема 5. Трудові правовідносини в сільськогосподарських підприємствах.

Поняття трудового договору. Припинення трудового договору. Поняття робочого часу, види робочого часу та його нормування. Режим робочого часу та його види. Надурочна робота, поняття чергування. Облік робочого часу. Поняття та види часу відпочинку. Відпустки, їх види та порядок надання.

Тема 6. Правові засади забезпечення екологічної безпеки у сільському господарстві. Правовий режим національної екологічної мережі України

Способи та методи забезпечення екологічної безпеки при здійсненні товарного сільськогосподарського виробництва. Суб'єкти забезпечення екологічної безпеки у сільському господарстві. Правові засади використання пестицидів та агрохімікатів у виробництві сільськогосподарської продукції. Забезпечення екологічної безпеки при наданні послуг з агрохімічного обслуговування у сільському господарстві. Склад і класифікація природних територій та об'єктів особливої державної охорони як ключових елементів національної екологічної мережі за чинним законодавством. Правовий режим окремих складових національної екологічної мережі: природних та антропогенних ландшафтів, полезахисних (природних) лісових смуг, природних об'єктів, що мають особливу наукову цінність, водно-болотних угідь міжнародного та загальнодержавного значення. Правові засоби збереження територій та об'єктів, які входять до національної екологічної мережі.

Тема 7. Поняття юридичної відповідальності. Юридична відповідальність за порушення законодавства у національній екологічній мережі.

Поняття юридичної відповідальності. Її види. Відшкодування моральної шкоди. Адміністративна відповідальність за порушення у сільському господарстві. Аграрні правопорушення, як підстави кримінальної відповідальності. Юридична відповідальність землевласників і землекористувачів за шкоду, заподіяну землям сільськогосподарського призначення та іншим природним об'єктам. Способи, методи та суб'єкти забезпечення екологічної безпеки при здійсненні товарного сільськогосподарського виробництва. Правові засади використання пестицидів та агрохімікатів у виробництві сільськогосподарської продукції. Забезпечення екологічної безпеки при наданні послуг з агрохімічного обслуговування у сільському господарстві.

Тема 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів агробізнесу. Загальні правові засади аграрних інвестиційних відносин.

Поняття, суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів агробізнесу.

Поняття зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Митне регулювання та принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності. Державне регулювання та захист прав та інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Загальні правові засади формування аграрних інвестиційних відносин. Поняття, види, форми інвестиційної діяльності, їх державна реєстрація. Правовий режим регулювання інвестиційної діяльності вітчизняних та іноземних інвестицій у сільському господарстві України. Діяльність суб'єктів господарювання з іноземними інвестиціями. Гарантії здійснення їх діяльності.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1. ПОНЯТТЯ ЗАКОНОДАВСТВА І ПРАВА. ДЕРЖАВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ С-ГОСПОДАРСТВА.

Аграрна політика та аграрна реформа України, їх завдання та зміст в умовах ринкових економічних відносин. Роль аграрного права у їх реалізації.

Виробничо-господарських відносин, що виникають в процесі створення, діяльності сільськогосподарських підприємств і фермерських господарств. Суб'єкти виробничо-підприємницьких відносин в сільськогосподарських підприємствах. Внутрішньогосподарські відносини в фермерських господарствах як предмет аграрного права. Господарсько-підприємницькі відносини сільськогосподарських товаровиробників з науково-дослідними установами, акціонерними комерційними аграрними банками, переробними і закупівельними підприємствами і т. ін.

Методи, способи і засоби в аграрному праві стосовно внутрішньогосподарських і зовнішніх відносин суб'єктів аграрного права.

Основні правові форми актів аграрного законодавства. Конституція України — основний закон аграрного права. Законодавство про сільське господарство і законодавство про АПК.

Підзаконні (нормативно-правові) акти. Укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, акти Міністерства аграрної політики України та інших відомств. Локальні правові акти в аграрному праві. Їхнє функціональне призначення. Суб'єкти аграрного права, які приймають локальні акти.

Поняття аграрних правовідносин як форми (методів, способів, засобів) реалізації норми права. Розмежування понять додержання (виконання) норми права і правозастосування.

Характеристика і види суб'єктів аграрних правовідносин. Зміст і особливість внутрішньогосподарських правовідносин. Виробничо-господарські правовідносини в сільськогосподарських підприємствах. Зв'язок внутрішньогосподарських і зовнішньогосподарських правовідносин.

Державно-правове регулювання сільського господарства.

Засоби державного регулювання, державний контроль та нагляд за господарською діяльністю. Державне замовлення та державне завдання. Ліцензування, патентування та квотування у господарській діяльності. Стандартизація та сертифікація у сфері господарювання. Податки в механізмі державного регулювання господарської діяльності. Обмеження монополізму та сприяння змагальності у сфері господарювання.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2. ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ.

Поняття суб'єктів господарювання. Види та порядок їх утворення. Установчі документи та державна реєстрація. Порядок припинення діяльності суб'єкта господарювання, його ліквідація. Порядок розрахунків з кредиторами.

Правовий статус сільськогосподарського підприємства.

Сільськогосподарське підприємства як організаційна форма господарювання. Організаційно-правові форми та порядок створення сільськогосподарського підприємства.

Установчі документи сільськогосподарського підприємства. Державна реєстрація сільськогосподарського підприємства. Припинення діяльності сільськогосподарського підприємства.

Правовий статус господарських товариств.

Поняття та види сільськогосподарських товариств. Установчі документи та державна реєстрація сільськогосподарських товариств. Власність, вклади засновників та учасників, фонди сільськогосподарських товариств. Управління сільськогосподарським товариством. Припинення діяльності сільськогосподарських товариства.

Приватні та інші види підприємств.

Приватні підприємства. Фермерське господарство. Орендне підприємство. Підприємства з іноземними інвестиціями та іноземні підприємства. Поняття сільськогосподарського підприємства колективної форми власності. Правовий статус сільськогосподарського кооперативу. Майно та управління сільськогосподарським кооперативом. Припинення діяльності сільськогосподарського кооперативу.

Об'єднання підприємств.

Поняття об'єднання підприємств та їх види. Організаційно-правові форми об'єднання підприємств. Управління, майнові відносини та порядок припинення об'єднання підприємств. Промислово-фінансові групи. Асоційовані підприємства. Холдингові компанії. Інші форми об'єднання інтересів підприємств.

Громадяни як суб'єкти господарювання.

Громадянин у сфері господарювання. Особливості статусу іноземних суб'єктів господарювання. Кредитні спілки у сфері господарювання. Особливості статусу благодійних та інших неприбуткових організацій у сфері господарювання.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 3. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОГОВОРІВ. ОRENDA МАЙНА ТА ЛЗИНГ В СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ.

Загальна характеристика договорів.

Загальна характеристика договорів в сільському господарстві. Загальні умови укладання договорів. Істотні умови господарського договору і загальний порядок їх укладення.

Особливості укладення попередніх господарських договорів. Порядок зміни та розірвання господарських договорів. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Поняття договору поставки. Строки і

особливості договору поставки. Договір постачання енергетичних та інших ресурсів через приєднану мережу.

Оренда майна та лізинг в сфері господарювання.

Поняття оренди та лізингу. Порядок укладення договору оренди та його припинення. Умови договору оренди. Орендна плата. Оренда землі у сфері господарювання

Правове регулювання аграрного ринку. Поняття, ознаки, функції, права та обов'язки біржі. Види біржових угод. Правила біржової торгівлі. Правове становище та особливості Аграрної біржі. Правовий статус фондової біржі.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 4. МАЙНОВА ОСНОВА АГРАРНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ.

Загальна характеристика майнових прав суб'єктів аграрного господарювання. Конституція України про право громадян об'єднуватися у сільськогосподарські підприємства. Право членства і право засновництва як засіб реалізації правосуб'єктності громадян при створенні сільськогосподарських підприємств, внаслідок чого виникають, змінюються і припиняються аграрні правовідносини (організаційно-правові, управлінські, майнові, трудові, соціальні).

Поняття та зміст корпоративних прав. Поняття права засновництва і права участі в аграрних корпоративних правовідносинах. Права та обов'язки учасників аграрних підприємств корпоративного типу. Підстави та правові наслідки припинення права участі в аграрних підприємствах.

Правовий режим майна суб'єктів господарювання. Право власності - основне речове право у сфері господарювання та організаційно-установчі повноваження власника. Право господарського відання, право оперативного управління та оперативного використання майна. Майно у сфері господарювання та джерела його формування. Особливості правового режиму державного майна у сфері господарювання. Гарантії та захист майнових прав суб'єктів господарювання.

Використання природних ресурсів у сфері господарювання.

Особливості правового режиму використання природних ресурсів. Використання природних ресурсів суб'єктами господарювання на праві власності. Використання природних ресурсів на праві користування. Права та обов'язки щодо використання природних ресурсів. Юридична відповідальність землевласників і землекористувачів за шкоду, заподіяну природним об'єктам.

Правове регулювання земель сільськогосподарського призначення.

Поняття та склад земель сільськогосподарського призначення. Форми власності на землі сільськогосподарського призначення. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення. Права та обов'язки власників і користувачів земель сільськогосподарського призначення. Підстави, порядок виникнення та припинення права власності та права користування земельними ділянками.

Землі лісогосподарського призначення.

Поняття та склад земель лісогосподарського призначення. Форми власності на землі лісогосподарського призначення. Особливості правового

режиму земель лісогосподарського призначення. Права та обов'язки власників і користувачів земель лісогосподарського призначення. Підстави, порядок виникнення та припинення права власності та права користування земельними ділянками.

Державний земельний кадастр.

Визначення та призначення земельного кадастру. Складові частини земельного державного кадастру та порядок його ведення.

Вирішення земельних спорів.

Порядок та умови відшкодування збитків, заподіяних власникам землі і землекористувачам (в тому числі й орендарям). Земельний податок. Визначення його розміру, і порядок сплати. Відповідальність за порушення строків сплати податку.

Юридична відповідальність землевласників і землекористувачів за шкоду, заподіяну землям сільськогосподарського призначення та іншим природним об'єктам.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 5. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.

Поняття юридичної відповідальності. Дисциплінарна відповідальність осіб, зайнятих у сільському виробництві. Матеріальної відповідальності працівників сільськогосподарських підприємств. Матеріальна відповідальність роботодавця за шкоду, заподіяну працівникові. Відшкодування моральної шкоди. Адміністративна відповідальність за порушення у сільському господарстві. Аграрні правопорушення, як підстави кримінальної відповідальності.

Правове регулювання банкрутства. Поняття банкрутства. Проведення у справі про банкрутство. Заходи щодо запобігання банкрутству боржника; судові та позасудові процедури. Мирова угода та строк її укладення. Особливості банкрутства фермерського господарства. Особливості банкрутства сільськогосподарських підприємств. Черговість задоволення вимог кредиторів.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 6. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ПРАВОВИХ ВІДНОСИН В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.

Поняття трудового договору. Сторони та зміст трудового договору. Види трудового договору. Контракт — особливий вид трудового договору. Трудовий договір про тимчасову та сезонну роботу. Трудовий договір про сумісництво та суміщення професій і посад. Трудовий договір з молодим спеціалістом. Зміна умов трудового договору. Припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника і власника. Додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника. Розірвання трудового договору з ініціативи третіх осіб. Порядок і оформлення звільнення працівників з ініціативи власника і третіх осіб та проведення з ними розрахунку. Відсторонення від роботи.

Робочий час, види робочого часу, надурочна робота, поняття чергування в сільськогосподарських підприємствах.

Поняття та види часу відпочинку. Відпустки, їх види та порядок надання.

1. Які суспільні відносини складають предмет трудового права?

2. Які існують методи трудового права?
3. Які властивості притаманні трудовим правовідносинам?
4. Що являє собою система трудового права?
5. Охарактеризуйте джерела трудового права.
6. Визначте поняття суб'єкт трудових відносин.
7. У чому полягає зміст правового статусу працівника, роботодавця, трудового колективу, профспілки?
8. Яка юридична природа колективного трудового договору?
9. Який порядок прийняття та зміст колективного трудового договору?
10. Визначте поняття трудовий договір.
11. У чому полягає зміст трудового договору?
12. Який загальний порядок укладення трудового договору?
13. Що являє собою переведення на іншу роботу та його види?
14. Які існують підстави припинення трудового договору?
15. Які види робочого часу встановлено законодавством?
16. Назвіть особливості ненормованого робочого часу.
17. Дайте поняття відпустки та її видів?
18. Який існує порядок надання щорічних відпусток?
19. Що являє собою внутрішній трудовий розпорядок? 20. Які види заохочень ви знаєте?
21. В якому порядку застосовуються дисциплінарні стягнення?
22. Які існують види матеріальної відповідальності працівників?
23. Назвіть умови та підстави матеріальної відповідальності працівників.

Вирішити правові ситуації:

1. В яких статтях Конституції України закріплено основні права і свободи людини і громадянина у сфері суспільної організації праці? Чи існують подібні норми в КЗпП України? Які ще закони України конкретизують конституційні положення щодо забезпечення права на працю?

2. Профспілковий орган державного підприємства "Укрспецпобуттехніка", розглянувши матеріали щодо систематичних порушень трудових обов'язків техніком підприємства Семешком Р.В., поставив перед директором підприємства вимогу щодо його звільнення з роботи. Чи правомірні вимоги профспілкового комітету та чи зобов'язаний директор їх виконати?

3. На одному з приватних підприємств, яке було зареєстроване 10 жовтня 2010 року, постало питання укладення колективного договору. Група працівників уповноважила директора підприємства виступити з ініціативою про підписання колективного договору з власником підприємства. Власник не заперечував проти підписання колективного договору, але вважав, що укладення колективного договору - це право, а не обов'язок власника. Крім того, на новостворених приватних підприємствах колективний договір можна укласти не раніше, ніж через один рік після того, як буде повністю укомплектовано штат. Більше того, власник вважав, що директор підприємства повинен виступати уповноваженим органом власника при укладенні колективного договору, а не представляти інтереси трудового колективу, до складу якого він не відноситься. І найбільш вагомим аргументом власника при

відмові укласти колективний договір було те, що всі умови праці працівників (а їх було лише 4) узгоджені в трудових договорах і потреби в укладенні додаткового договору немає. Проаналізуйте ситуацію та оцініть аргументи власника.

4. При обговоренні проекту колективного договору були внесені пропозиції про включення в договір таких положень: зниження заробітної плати до 20 % за порушення трудової дисципліни; скорочення відпустки в разі вчинення прогулу на кількість днів прогулів; надання безкоштовних путівок у санаторії і будинки відпочинку передовикам-ветеранам; у випадках різкого погіршення фінансового становища заводу і скорочення чисельності працюючих надурочні роботи проводяться без згоди з профкомом і без обмеження кількістю годин; запровадити на підприємстві пенсію для працівників: - для чоловіків, які досягли віку 58 років і мають трудовий стаж 25 років; - для жінок, які досягли віку 53 роки і мають трудовий стаж 20 років. Дайте висновок щодо правомірності таких норм.

5. Працівник залізничної станції "Основа" після закінчення свого робочого дня в нетверезому стані з'явився в майстерню, де знаходилось його робоче місце і де в цей час працювали інші, чіплявся до них, заважав виконувати роботу. На скаргу працівників директор майстерні, враховуючи, що такі випадки мали місце неодноразово, вирішив притягти винного до дисциплінарної відповідальності. Але в нього виникли сумніви щодо правомірності свого наміру, оскільки свою роботу цей працівник виконував належним чином. Яка Ваша думка щодо реалізації наміру директора?

6. При укладенні трудового договору між працівником Павленком ПА і власником приватного підприємства "Метек", окрім всіх обов'язкових умов праці, також було встановлене випробування з метою перевірки відповідності працівника дорученій роботі строком 1,5 місяця. Через місяць власник вирішив звільнити відповідного працівника як такого, що не пройшов випробування, оскільки працівник дійсно не в повному обсязі виконував свої трудові обов'язки. У зв'язку з цим власник відмовився виплатити Павленку ПА заробітну плату за місяць роботи. Павленко заперечував проти звільнення, оскільки наполягав на тому, що випробування встановлене строком на 1,5 місяця і власник може його звільнити тільки за сплином цього строку. Як кваліфікувати дану ситуацію?

7. Працівник Наумов В.І. приступив до виконання своїх трудових обов'язків з умовою про випробування 3 місяці. Фактично пропрацювавши 1 місяць, було з'ясовано, що документи про прийняття на роботу ще так і не оформлені, а власник уже хоче звільнити відповідного працівника як такого, що не пройшов випробування. Працівник наполягав на тому, що його можна звільнити як такого, що не пройшов випробування, тільки через 3 місяці. Як вирішити спір?

8. За порушення правил вуличного руху державтоінспекція позбавила водія прав строком на один рік. Директор автопідприємства перевів Назаренка в автослюсарі. Водій від переведення відмовився. Дайте правову оцінку ситуації і вкажіть на подальші дії керівника підприємства.

9. Барсукова працювала економістом у науково-дослідному інституті. Коли в неї народилася дитина, вона звернулася до керівника відділу з проханням дозволити працювати їй половину робочого дня. Директор інституту заперечував, посилаючись на великий обсяг роботи. Чи правий директор інституту?

10. Громадянин Захарчук був прийнятий на посаду інженера на машинобудівне підприємство. Через деякий час був значно скорочений випуск продукції, що призвело до суттєвих змін в організації виробництва і праці. У зв'язку з цим власник підприємства попередив Захарчука за 2 місяці про встановлення йому неповного робочого часу з відповідним зменшенням заробітної плати. Захарчук не погодився з власником підприємства, вказуючи на те, що він не давав згоди на встановлення йому неповного робочого часу. Чи дійсно потрібна згода працівника на встановлення йому неповного робочого часу (нормативно обґрунтуйте)? Як вирішити дану ситуацію?

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 7. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ АГРОБІЗНЕСУ. ПРАВОВІ ЗАСАДИ АГРАРНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВІДНОСИН.

Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів агробізнесу

Поняття, суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів агробізнесу.

Поняття зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Митне регулювання та принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності. Державне регулювання та захист прав та інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій. Валютні рахунки та валютна виручка від зовнішньоекономічної діяльності. Правове регулювання вільних економічних зон. Територія і статус вільних економічних зон.

Законодавство про концесії. Концесійна діяльність в Україні. Концесійний договір.

Загальні правові засади аграрних інвестиційних відносин

Загальні правові засади формування аграрних інвестиційних відносин. Поняття, види, форми інвестиційної діяльності, їх державна реєстрація. Правовий режим регулювання інвестиційної діяльності вітчизняних та іноземних інвестицій у сільському господарстві України. Діяльність суб'єктів господарювання з іноземними інвестиціями. Гарантії здійснення їх діяльності.

Контрольні тестові завдання.

Варіант 1.

1. Предметом господарювання в АПК є:

- А. Фінансові та управлінські відносини;
- Б. Майнові відносини, засновані на адміністративному підпорядкуванні однієї сторони іншій;
- В. Товарно-грошові та управлінські відносини;
- Г. Майнові та особисті немайнові відносини.

2. Для іноземців на території України в разі здійснення підприємницької діяльності встановлюється правовий режим:

- А. Режим найбільшого сприяння;
- Б. Режим додаткових пільг;
- В. Національний режим;
- Г. Спеціальний режим.

3. Не мають права займатися підприємницькою діяльністю:

- А. Громадяни, які не досягли 21 року;
- Б. Іноземці;
- В. Особи без громадянства;
- Г. Посадові особи органів державної влади.

4. Не є підприємницькою діяльністю:

- А. Освітня діяльність;
- Б. Організація лотерей;
- В. Заснування господарського товариства;
- Г. Аудиторська діяльність.

5. Цивільна правоздатність суб'єкта господарювання виникає:

- А. З моменту відкриття рахунку в банку;
- Б. З моменту затвердження статуту вищестоящою організацією;
- В. З моменту укладення першого договору;
- Г. З моменту державної реєстрації.

6. Статус юридичної особи мають:

- А. Представництво акціонерного товариства;
- Б. Дочірнє підприємство;
- В. Відділення комерційного банку;
- Г. Філіал підприємства.

7. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності проводиться:

- А. У Державному комітеті з питань регуляторної політики та підприємництва;
- Б. У Фонді державного майна;
- В. У державній податковій інспекції;
- Г. У місцевій державній адміністрації.

8. Правоздатність юридичних осіб має наступний характер:

- А. Правоздатність усіх юридичних осіб однакова;

Б. Правоздатність юридичної особи змінюється і ніякими критеріями не визначена;

В. Юридична особа наділяється правоздатністю відповідно до встановлених цілей діяльності;

Г. Обсяг правоздатності юридичної особи визначається органом державної реєстрації.

9. Місцем знаходження юридичної особи - суб'єкта підприємництва є:

А. Розташування органу, що здійснював державну реєстрацію юридичної особи;

Б. Знаходження її постійно діючого органу управління;

В. Знаходження більшої частини її майна;

Г. Проживання громадян - засновників юридичної особи.

10. Підприємство має право створити в іншому регіоні філію з правами юридичної особи:

А. Правами юридичної особи може бути наділене тільки представництво підприємства;

Б. Підприємство має право створювати відособлені підрозділи без прав юридичної особи з правом відкриття поточних рахунків;

В. Філія підприємства може бути юридичною особою, якщо про це прийняте відповідне положення самим підприємством;

Г. Право надавати статус юридичної особи відособленим підрозділам належить державним органам управління.

11. Керівник філії юридичної особи діє на такій підставі:

А. Він діє самостійно від імені юридичної особи, що створила філію;

Б. Діє за положенням, затвердженим юридичною особою, що створила філію;

В. Він діє відповідно до положення, затвердженого органом державної реєстрації;

Г. На підставі довіреності, одержаної від відповідної юридичної особи.

12. Виключно суб'єктами державної форми власності надається право:

А. Видобування нафти;

Б. На проведення експертизи якості товарів;

В. Щодо виготовлення печаток і штампів суб'єктів підприємницької діяльності;

Г. З охорони особливо важливих об'єктів.

13. До категорії господарських товариств відноситься один із суб'єктів підприємницької діяльності:

А. Повне товариство;

Б. Асоціація;

В. Корпорація;

Г. Державне підприємство.

14. Господарські товариства різних видів відрізняються:

А. Порядком державної реєстрації.

Б. Кількістю учасників.

- В. Спрямуванням і змістом діяльності.
- Г. Обсягом юридичної відповідальності.

15. Створення, реорганізація і ліквідація дочірніх підприємств, філій та представництв акціонерного товариства, затвердження їх статутів і положень належить до компетенції:

- А. Правління акціонерного товариства;
- Б. Спостережної ради;
- В. Ревізійної комісії;
- Г. Загальних зборів акціонерного товариства.

16. Структурний підрозділ може вийти зі складу господарського товариства за рішенням:

- А. Власника;
- Б. Фонду державного майна України;
- В. Трудового колективу;
- Г. Органів управління.

17. Строк відкритої підписки на акції не може перевищувати:

- А. Три місяці;
- Б. Дев'ять місяців;
- В. Один рік;
- Г. Шість місяців.

18. Вкладами учасників та засновників товариства не можуть бути:

- А. Будинки, споруди, автомобілі;
- Б. Інтелектуальна власність;
- В. Цінні папери;
- Г. Бюджетні кошти, кошти, отримані в кредит та під заставу.

19. Кредитор має чи не має права вимагати звернення стягнення на частку боржника у статутному фонді господарського товариства у разі:

А. У разі відсутності у боржника достатніх коштів для задоволення вимог кредитора, останній має право вимагати звернення стягнення на частку боржника, яка належить йому як засновнику чи учаснику товариства;

Б. Кредитор має право вимагати звернення стягнення не тільки на майно боржника у вигляді внесків до статутного фонду, але й на майно, яке боржник передав товариству у власність;

В. Кредитор не має права вимагати звернення стягнення на внески боржника у статутному фонді товариства, оскільки це майно вже є власністю товариства;

Г. Ці питання вирішуються господарським судом залежно від обставин конкретної справи.

20. Інвестицією можуть бути:

- А. Тільки матеріальні цінності;
- Б. Усі види майнових і матеріальних цінностей;
- В. Тільки грошові вклади;
- Г. Тільки грошові вклади, рухоме і нерухоме майно.

21. Розмір вкладу учасника господарського товариства до статутного фонду господарського товариства, зроблений засновником у вигляді певного майна оцінюється:

А. Порядок оцінки майнових вкладів визначається в установчих документах;

Б. Це повноваження органу, який здійснює реєстрацію суб'єкта підприємництва;

В. Оцінку майнового вкладу робить банк, що оформляє відповідним документом;

Г. Вклад на вимогу реєструючого органу має бути внесено грошима, що підтверджує банк.

22. До моменту реєстрації товариства з обмеженою відповідальністю кожен із засновників зобов'язаний внести:

А. 10% зазначеного в установчих документах вкладу;

Б. 50% зазначеного в установчих документах вкладу;

В. 60% зазначеного в установчих документах вкладу;

Г. 30% зазначеного в установчих документах вкладу.

23. Порядок виходу учасника товариства зі складу з обмеженою відповідальністю такий:

А. Необхідно письмове попередження з боку учасника не пізніше як за 6 місяців;

Б. Для оформлення виходу учасника достатньо особистої заяви учасника, засвідченої нотаріально;

В. Достатньо внести зміни до установчих документів;

Г. На підставі заяви учасника про вихід та рішення загальних зборів до установчих документів вносяться відповідні зміни і реєструються в органах державної реєстрації.

24. В статуті акціонерного товариства зафіксувати, що за порушення трудової дисципліни працівник позбавляється дивідендів на його акції (можна, не можна) :

А. Працівник не може бути позбавлений дивідендів на його акції, бо це його прибуток, одержаний на майновий внесок;

Б. Працівник є учасником колективної власності, збільшення якої залежить від його трудової участі, отже, позбавлення дивідендів можливе;

В. Можна зменшити розмір дивідендів тільки за рішенням правління акціонерного товариства;

Г. Дивідендів можна позбавити за рішенням загальних зборів акціонерного товариства.

25. До статутних товариств не належить:

А. Закрите акціонерне товариство;

Б. Командитне товариство;

В. Консорціум;

Г. Фермерське господарство.

26. Не є юридичною особою:

А. Асоціація;

Б. Корпорація;

В. Промислово-фінансова група;

Г. Консорціум.

27. Не охоплюється поняттям господарського об'єднання:

- А. Корпорація;
- Б. Асоціація;
- В. Адвокатське об'єднання;
- Г. Концерн.

28. Асоціація-це:

- А. Утворення, що не є господарським товариством;
- Б. Об'єднання, створене з метою постійної координації господарської діяльності;
- В. Тимчасове статутне об'єднання промислового капіталу для досягнення спільної мети;
- Г. Статутне об'єднання на основі повної фінансової залежності від одного чи групи підприємців.

29. Рішення про створення асоціації приймає:

- А. Кабінет Міністрів України;
- Б. Орган, уповноважений управляти відповідним майном;
- В. Підприємства - учасники асоціації;
- Г. Засновники підприємств - учасників асоціації.

30. Яке з наведених тверджень є хибним щодо характеристики господарського об'єднання:

- А. Учасники об'єднання зберігають свою самостійність як суб'єкти права;
- Б. Об'єднання визнається новою юридичною особою;
- В. Об'єднання не визнається новою юридичною особою;
- Г. Засновниками об'єднання можуть бути лише комерційні юридичні особи.

31. Яке з об'єднань підприємств не вправі втручатися у господарську діяльність його учасників:

- А. Асоціація;
- Б. Корпорація;
- В. Промислово-фінансова група;
- Г. Консорціум.

32. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності здійснюється в строк:

- А. У строк не більше 15 днів;
- Б. У строк не більше 5 робочих днів;
- В. У строк не більше 30 днів;
- Г. У строк не більше 2 місяців.

33. Перереєстрація суб'єктів підприємницької діяльності здійснюється у випадках:

- А. У разі зміни назви, організаційної форми або форми власності;
- Б. У разі зміни назви, місцезнаходження, виду діяльності;
- В. У разі зміни форми власності, місцезнаходження, порушення порядку державної реєстрації;
- Г. У разі банкрутства, порушення порядку державної реєстрації, зміни форми власності.

34. Підставою для відкриття рахунків у банку суб'єктами підприємницької діяльності є:

А. Свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності та копія документа, що підтверджує взяття його на облік в органі державної податкової служби;

Б. Документ, що засвідчує сплату власником (власниками) внеску до статутного фонду суб'єкта підприємницької діяльності;

В. Відкриття рахунку не потребує ніяких документів;

Г. Свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності.

35. Термін взяття на податковий облік суб'єкта підприємницької діяльності органами державної податкової служби не повинен перевищувати:

А. Двох днів;

Б. П'яти робочих днів;

В. Одного тижня;

Г. Десяти днів.

36. Дозвіл на здійснення діяльності з виготовлення печаток і штампів суб'єкта підприємницької діяльності надається:

А. Органом Держстандарту;

Б. Міністерством економіки України;

В. Органом внутрішніх справ;

Г. Органом державної реєстрації.

37. Спеціальна процедура державної реєстрації передбачена для:

А. Страхових компаній;

Б. Юридичних фірм;

В. Ломбардів;

Г. Банків.

38. Господарський суд визначає недійсним установчий договір про створення господарського товариства, якщо одним із засновників суб'єкта підприємництва є державне підприємство у разі:

А. Оскільки одним із засновників господарського товариства є юридична особа, позбавлена права займатися підприємницькою діяльністю, договір визнається господарським судом недійсним;

Б. Такий договір не може бути визнаний недійсним. Господарський суд у цьому разі виносить окрему ухвалу на адресу співзасновників та реєструючого органу;

В. Цей договір суперечить вимогам закону, тому господарський суд повинен визнати його недійсним.;

Г. Якщо під час розгляду господарського спору господарський суд виявить зазначену вище обставину, він виносить окрему ухвалу на адресу державного підприємства.

39. Строк дії ліцензії:

А. 1 рік;

Б. Не може бути меншим 3 років;

В. Не може бути більше 3 років;

Г. Строк дії не обмежений.

40. Підставою для видачі дубліката ліцензії є:

- А. Продовження дії ліцензії;
- Б. Переоформлення ліцензії;
- В. Загублення або пошкодження ліцензії;
- Г. Утворення філіалу (відділення) або представництва.

41. Торгові патенти видаються:

- А. Районними держадміністраціями;
- Б. Податковими органами;
- В. Органами, уповноваженими Кабінетом Міністрів України;
- Г. Органами Міністерства фінансів України.

42. Не потребує отримання торгового патенту один із видів діяльності:

- А. Виробництво товарів народного споживання;
- Б. Надання побутових послуг;
- В. Надання послуг у сфері грального бізнесу;
- Г. Торговельна діяльність.

43. Назвіть вид торгового патенту, який обов'язково містить перелік товарів, на торгівлю якими він виданий:

- А. Звичайний торговий патент;
- Б. Спеціальний торговий патент;
- В. Короткостроковий торговий патент;
- Г. Пільговий торговий патент.

44. Якого виду торгового патенту не існує:

- А. Пільгового;
- Б. Довгострокового;
- В. Короткострокового;
- Г. Спеціального.

45. Підприємство вважається ліквідованим з моменту:

- А. З моменту виключення підприємства з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ);
- Б. Після прийняття рішення ліквідаційною комісією;
- В. За рішенням господарського суду ліквідується самим підприємством в особі його органу управління;
- Г. За рішенням місцевої державної адміністрації.

46. Суб'єкт підприємницької діяльності втрачає статус підприємця з моменту:

- А. Повідомлення органу державної реєстрації;
- Б. Закриття реєстраційної справи суб'єкта підприємницької діяльності;
- В. Виключення його з Реєстру суб'єктів підприємницької діяльності;
- Г. Повернення до органу державної реєстрації оригіналу свідоцтва про державну реєстрацію.

47. Підприємницька діяльність не може здійснюватися у разі:

- А. Відсутності на рахунку у суб'єкта підприємницької діяльності коштів;

- Б. Закінчення строку дії ліцензії;
- В. Систематичного невиконання господарських договорів;
- Г. Несвоєчасного погашення кредиту.

48. Скасування державної реєстрації здійснюється:

- А. За заявою власника (власників) або на підставі рішення господарського суду;
- Б. За заявою власника (власників), на підставі господарського суду, на вимогу Антимонопольного України;
- В. На підставі рішення органу державної реєстрації;
- Г. Виключно на підставі рішення господарського суду.

49. Реорганізація підприємства здійснюється у формах:

- А. Приєднання, ліквідація, злиття, поділу, виділення;
- Б. Санація, перетворення, перереєстрація, виділення, поділ;
- В. Об'єднання, перетворення, санація, виділення, поділ;
- Г. Злиття, приєднання, перетворення, виділення, поділ.

50. За якої з форм реорганізації не відбувається припинення юридичної особи:

- А. Поділ;
- Б. Перетворення;
- В. Виділення;
- Г. Приєднання.

51. Законодавством для заявлення претензій кредиторів під час ліквідації юридичної особи за рішенням власника визначений строк:

- А. Не менше 6 місяців;
- Б. Не менше 2 місяців;
- В. Не менше 3 місяців;
- Г. Не менше 1 місяця.

52. Пропуск встановленого ліквідаційною комісією строку заявлений вимог кредиторів при ліквідації підприємства тягне за собою:

- А. Вимоги, заявлені після закінченого строку, задовольняються після усіх вимог, виявлених або заявлених у строк;
- Б. Ліквідаційна комісія вправі відмовити у задоволенні таких вимог незалежно від наявності майна боржника;
- В. Ліквідаційна комісія не зобов'язана розглядати такі вимоги;
- Г. Такі вимоги повинні надсилатися безпосередньо до господарського суду.

53. Письмові заяви кредиторів під час ліквідації підприємства в порядку, визначеному Законом України "Про відновлення платоспроможності боржника, або визнання його банкрутом" розглядаються, визнаються або відхиляються:

- А. Розпорядником майна;
- Б. Ліквідаційною комісією;
- В. Судом;
- Г. Комітетом кредиторів.

54. Підставою для порушення справи про банкрутство є:

А. Письмова заява будь-кого з кредиторів за наявності умов визначених законодавством;

Б. Неспроможність підприємства виконати зобов'язання перед бюджетом;

В. Неспроможність боржника задовольнити протягом місяця визнані ним претензії кредиторів;

Г. Загроза фінансової неспроможності.

55. Претензії та позови щодо стягнення дебіторської заборгованості підприємства-банкрута має право пред'являти:

А. Ліквідаційна комісія;

Б. Господарський суд;

В. Комітет кредиторів;

Г. Арбітражний керуючий.

56. Після опублікування оголошення про порушення справи про банкрутство кредитори повинні подати до господарського суду заяви з майновими вимогами до боржника в строк:

А. Протягом двох місяців;

Б. Протягом десяти місяців;

В. Протягом одного місяця;

Г. Протягом одного року.

57. Санація-це:

А. Заходи, що здійснюються з метою відновлення платоспроможності боржника;

Б. Передбачена судом процедура нагляду за збереженням майна боржника;

В. Визнання боржника таким, до якого не можна застосовуватися банкрутство;

Г. Прощення боргів.

58. Мирова угода — це:

А. Угода між кредитором та боржником про відстрочку, розстрочку чи прощення боргів;

Б. Угода між боржником та господарським судом про порядок погашення боржником заборгованості;

В. Угода між кредиторами і господарським судом про припинення провадження справи про банкрутство;

Г. Рішення зборів кредиторів про припинення справи про банкрутство.

59. Право власності відповідно до чинного законодавства - це:

А. Комплекс повноважень власника щодо володіння, користування та розпорядження майном;

Б. Врегульовані законом суспільні відносини щодо володіння, користування та розпорядження майном;

В. Суспільні відносини з приводу привласнення засобів виробництва і продуктів праці;

Г. Правовий режим майна.

60. Право власності має:

- А. Відносний характер;
- Б. Забезпечувальний характер;
- В. Абсолютний характер;
- Г. Належить до обмежених речових прав.

61. Гроші або цінні папери на пред'явника:

- А. Можуть бути витребувані у добросовісного набувача у всіх випадках.
- Б. Можуть бути витребувані у добросовісного набувача тільки у випадках, передбачених законодавством.
- В. Можуть бути витребувані від добросовісного набувача в разі доведення факту їх викрадення.
- Г. Не можуть бути витребувані у добросовісного набувача.

62. Засновник приватного підприємства відповідає за зобов'язаннями підприємства таким чином:

- А. Тільки майном, закріпленим за підприємством;
- Б. Усім належним засновнику майном;
- В. У разі недостатності майна підприємства відповідає також майном, належним особисто засновнику;
- Г. Майном, що належить не тільки засновнику, але й всій його сім'ї.

63. Відповідь на пропозицію укладення договору вважається акцептом у випадках:

- А. У випадках беззастережного прийняття пропозиції у належній формі;
- Б. У випадках направлення підписаного проекту договору з протоколом розбіжностей;
- В. У випадках згоди укласти договір на інших умовах;
- Г. Якщо згода надана в усній формі.

64. Господарський договір вважається укладеним з моменту:

- А. Коли складено письмовий акт;
- Б. Коли між сторонами у відповідній формі досягнуто згоди з усіх істотних умов;
- В. Коли передано майно;
- Г. Коли є треті особи, які у разі необхідності можуть засвідчити фактичне укладення договору.

65. Укладення договору в усній формі допускається:

- А. Тільки між юридичними особами;
- Б. Тільки між громадянами;
- В. Якщо договір виконується у момент його укладення;
- Г. Лише за умови наступного письмового оформлення договору.

66. Непередання неврегульованих розбіжностей при укладенні договору до господарського суду тягне такі наслідки:

- А. Договір вважається укладеним у редакції сторони, яка надіслала протокол розбіжностей;
- Б. Договір вважається укладеним у редакції сторони, яка одержала протокол розбіжностей;
- В. Договір вважається укладеним у першому варіанті;
- Г. Договір вважається не укладеним.

67. Виконання зобов'язання, що виникло з договору, може бути покладено на третю особу у випадках:

- А. Тільки у випадках, якщо це передбачено договором або третя особа пов'язана з однією із сторін адміністративною підлеглистю;
- Б. Можливе в усіх випадках;
- В. Якщо третя особа згодна нести відповідальність за невиконання зобов'язання стороною по договору;
- Г. Якщо кредитор згодний прийняти виконання від третьої особи.

68. Одностороння відмова від виконання зобов'язання і одностороння зміна умов договору можлива:

- А. Одностороння відмова від виконання зобов'язання заборонена законом;
- Б. Якщо така умова зафіксована в договорі;
- В. Якщо інша сторона поклала виконання зобов'язання на третю особу;
- Г. Можлива тільки у випадках, передбачених законодавством.

69. Який договір вважається укладеним з моменту надання йому належної форми:

- А. Двосторонній;
- Б. Попередній;
- В. Консенсуальний;
- Г. Реальний.

70. Прикладом односторонньої угоди є:

- А. Договір позики;
- Б. Договір купівлі-продажу;
- В. Заповіт;
- Г. Договір застави.

71. Прикладом договору на користь третьої особи є:

- А. Договір поручительства.
- Б. Договір страхування життя на користь іншої особи.
- В. Договір комісії.
- Г. Договір на виконання пошуково-розвідувальних робіт.

72. Назвіть види забезпечення виконання зобов'язань у підприємницькій діяльності:

- А. Гарантія, застава, неустойка, порука, завдаток;
- Б. Штраф, пеня, неустойка, порука, доручення;
- В. Штраф, застава, доручення, пеня, позов;
- Г. Неустойка, завдаток, порука, застава, штраф.

73. За невиконання договірних зобов'язань, сторони мають право встановлювати в договорі неустойку (штраф, пеню) не в грошовій, а в натуральній формі:

- А. Нарахування неустойки виключно в натурі, без визначення грошової суми суперечить чинному законодавству;
- Б. Нарахування неустойки виключно в натурі можливо за згодою сторін;
- В. Сторони мають право встановлювати неустойку виключно в натуральній формі тільки при укладенні бартерного договору;

Г. Сторони мають право встановлювати в натуральній формі тільки штраф, а пеня повинна нараховуватись тільки в грошовій сумі.

74. Цивільне законодавство визначає, що договір між сторонами виконано з моменту:

А. Коли між сторонами досягнуто згоди про способи та строки виконання;

Б. Коли передано майно;

В. Коли є треті особи, які у разі необхідності можуть засвідчити фактичне виконання договору;

Г. Коли боржник здійснив на користь кредитора всі обумовлені договором дії.

75. Відсутність вини особи, яка порушила договірні зобов'язання, при вирішенні питання про майнову відповідальність повинен довести:

А. Особа, яка зазнала збитків внаслідок порушення договірних зобов'язань;

Б. Особа, яка порушила договірні зобов'язання;

В. Судовий орган, що розглядає дану справу;

Г. Господарський суд.

76. Як називається договір, згідно з яким одна сторона зобов'язується передати майно у власність іншій стороні, а сторона, яка одержала майно у власність, зобов'язується прийняти майно і сплатити за нього певну грошову суму?

А. Договір позики;

Б. Договір оренди;

В. Договір купівлі-продажу;

Г. Договір майнового найму.

77. Договір купівлі-продажу є:

А. Безоплатним, консенсуальним;

Б. Оплатним, двостороннім, консенсуальним;

В. Реальним, двостороннім, оплатним;

Г. Оплатним, одностороннім, каузальним.

78. Законодавство про захист прав споживачів не поширюється на відносини:

А. Придбання товарів для власних потреб;

Б. Придбання товарів з рекламними цілями;

В. Придбання товарів для споживання іншою особою (придбання подарунків);

Г. Поширюються на всі зазначені відносини.

79. Перебіг гарантійного строку відповідно до Закону України "Про захист прав споживачів" починається з:

А. З моменту реалізації товару;

Б. З моменту виготовлення товару;

В. З моменту надходження товару до роздрібно-торговельної мережі;

Г. З моменту, встановленого виробником.

80. Споживач має право пред'явити претензію щодо неналежної якості рухомого майна, якщо на цей товар не встановлений гарантійний строк протягом:

- А. Протягом трьох місяців з дня придбання товару;
- Б. Протягом одного місяця з дня придбання товару;
- В. Протягом шести місяців з дня придбання товару;
- Г. Протягом 14 днів з дня придбання товару.

81. Метою діяльності біржі є:

- А. Організаційне забезпечення торгівлі без мети отримання прибутку;
- Б. Отримання прибутку шляхом надання послуг з укладення угод купівлі-продажу;
- В. Сприяння укладенню договорів;
- Г. Закупівля товару.

82. Вищим органом управління товарної біржі є:

- А. Збори її членів;
- Б. Виконавча дирекція;
- В. Біржовий комітет;
- Г. Контрольна комісія.

83 Біржова угода вважається укладеною з моменту:

- А.3 моменту досягнення угоди між сторонами;
- Б.3 моменту реєстрації угоди у нотаріальній конторі;
- В.3 моменту реєстрації угоди на біржі;
- Г.3 моменту передачі товару покупцеві.

84. Сторонами договору поставки можуть бути:

- А. Оптові організації, уповноважені державою;
- Б. Тільки суб'єкти підприємницької діяльності;
- В. Тільки юридичні особи;
- Г. Будь-які юридичні та фізичні особи.

85. Строки позовної давності за позовами, що впливають з поставки продукції неналежної якості встановлюються:

- А. 2 місяця;
- Б. 6 місяців;
- В. Один рік;
- Г. Три роки.

86. Договір оренди вважається укладеним:

- А. З моменту досягнення сторонами згоди з усіх істотних умов і надання договору належної форми;
- Б. З моменту передачі майна орендарю;
- В. З моменту страхування об'єкта оренди орендарем;
- Г. З моменту нотаріального посвідчення договору оренди.

87. В договорі оренди, якщо не встановлені обов'язки сторін щодо здійснення поточного та капітального ремонту, відповідає за їх проведення:

- А. Орендар здійснює капітальний ремонт, а орендодавець поточний;
- Б. Усі види ремонту повинен здійснювати власник майна;

В. Оскільки майном користується і володіє орендар, то саме на нього покладається обов'язок проведення усіх видів ремонту;

Г. Орендар здійснює поточний ремонт, а орендодавець - капітальний.

88. У разі відсутності заяви однієї з сторін про припинення або зміну договору оренди державного майна після закінчення його строку виникають наступні правові наслідки:

А. Договір вважається поновленим на невизначений строк і кожна з сторін вправі відмовитися від договору в будь-який час;

Б. Договір вважається поновленим ще на один рік;

В. Договір вважається продовженим на той самий термін і на тих самих умовах, які були передбачені договором;

Г. Договір вважається розірваним.

89. Вкажіть наслідки продажу власником майна, яке було передано в оренду:

А. Договір оренди зберігає силу для нового власника, а покупець повинен бути попереджений про права орендаря на майно;

Б. Договір оренди припиняється;

В. Таке майно не може бути продане без згоди орендаря;

Г. Орендар повинен бути завчасно попереджений про намір власника продати майно, що перебуває в оренді.

90. Для взяття в оренду індивідуально визначеного майна державного підприємства (обладнання) необхідно:

А. Зареєструватися як суб'єкт підприємницької діяльності і подати заяву;

Б. Одержати дозвіл регіонального відділення Фонду державного майна;

В. Повідомити про це трудовий колектив;

Г. Потрібне узгодження з органом, повноважним управляти відповідним державним майном.

91. Ризик за випадкову загибель або псування вантажу за договором перевезення несе:

А. Перевізник вантажу;

Б. Одержувач вантажу;

В. Відправник вантажу;

Г. Власник вантажу, якщо інше не передбачено договором.

92. Правовідносини між перевізником і одержувачем вантажу за договором морського перевезення визначаються наступним документом:

А. Товарно-транспортною накладною;

Б. Коносаментом;

В. Зовнішньоекономічним контрактом;

Г. Взаємною угодою.

93. За договором доручення повірений виконує юридичні дії:

А. Від імені і за рахунок довірителя;

Б. Від імені довірителя за свій рахунок;

В. Від свого імені за рахунок довірителя;

Г. Від свого імені і за свій рахунок.

94. Справа про банкрутство не може бути порушена щодо:

- А. Філій;
- Б. Казенних підприємств;
- В. Благодійних фондів;
- Г. Асоціацій.

95. За договором комісії комісіонер вчиняє угоду:

- А. Від імені і за рахунок комітента;
- Б. Від свого імені за рахунок комітента;
- В. Від імені комітента за свій рахунок;
- Г. Від свого імені і за свій рахунок.

96. Договір страхування набирає чинності з:

- А. З моменту внесення страхового платежу;
- Б. З моменту домовленості з усіх істотних умов договору;
- В. З моменту підписання договору його сторонами;
- Г. Після передачі страхового свідоцтва.

97. Отриманий кредит може бути використано:

- А. Кошти, отримані у кредит, можуть використовуватися тільки на цілі, передбачені кредитним договором;
- Б. Позичальник самостійно визначає призначення коштів, отриманих у кредит, про що сповіщає установу банку;
- В. Позичальник може використати кредит на власний розсуд без будь-якого погодження;
- Г. Ці питання визначаються умовами кредитного договору.

98. Не є різновидом інвестиційного договору:

- А. Угода про спільну діяльність;
- Б. Угода про кредитування;
- В. Угода про створення юридичної особи;
- Г. Угода про часткову участь у неприбутковій організації.

99. У випадках, передбачених законом або договором претензія підлягає розгляду:

- А. У 20-денний строк із дня її одержання;
- Б. У 5-ти денний строк із дня її одержання;
- В. У 10 денний строк із дня її одержання;
- Г. У місячний строк із дня її одержання.

100. У разі відсутності підстав для відмови в прийнятті позовної заяви суддя господарського суду виносить ухвалу про порушення провадження у справі:

- А. Не пізніше 3 днів з дня її надходження;
- Б. Не пізніше 5 днів з дня її надходження;
- В. Протягом 20 днів з дня її надходження;
- Г. Протягом місяця.

101. До контролюючих органів, які мають право проводити планові і позапланові перевірки фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності не належать:

- А. Митні органи;
- Б. Органи податкової служби;

- В. Органи державного казначейства;
- Г. Антимонопольний комітет.

102. Не можуть накладати адміністративне стягнення на господарюючий суб'єкт:

- А. Органи санітарно-епідеміологічного нагляду;
- Б. Об'єднання споживачів;
- В. Органи Держстандарту;
- Г. Органи ветеринарної медицини.

103. Графік руху місцевого транспорту визначається:

- А. Власником майна автотранспортного підприємства;
- Б. Органами Держстандарту;
- В. Керівництвом автотранспортного підприємства;
- Г. Місцевими Радами та уповноваженими ними органами незалежно від форми власності підприємства.

Контрольні тестові завдання.

Варіант 2.

Виберіть правильний варіант відповіді:

1. Земельні відносини — це суспільні відносини щодо:

- а) володіння землею;
- б) користування землею;
- в) володіння, користування і розпорядження землею.

2. Суб'єктами земельних відносин є:

- а) лише громадяни України;
- б) лише громадяни іноземних держав;
- в) лише органи місцевого самоврядування та органи державної влади;
- г) громадяни, юридичні особи, органи місцевого самоврядування та органи державної влади.

3. Об'єктами земельних відносин є:

- а) землі в межах території України, земельні ділянки та права на них, у тому числі на земельні частки (паї);
- б) лише землі в межах території України;
- в) лише земельні ділянки та права на них, у тому числі на земельні частки (паї).

4. Земельні відносини регулюються:

- а) лише Конституцією України та Земельним кодексом України;
- б) лише Земельним кодексом України;
- в) Конституцією України, Земельним кодексом України, а також прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами.

5. Завданням земельного законодавства є:

- а) володіння, користування і розпорядження землею;
- б) регулювання земельних відносин з метою забезпечити права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави, раціонального використання та охорони земель;
- в) лише регулювання земельних відносин з метою забезпечити права на землю громадян України.

6. Земельне законодавство базується на принципі:

- а) поєднання особливостей використання землі лише як територіального базису та природного ресурсу;
- б) поєднання особливостей використання землі як територіального базису, природного ресурсу й основного засобу виробництва;
- в) забезпечення рівності права власності на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад і держави.

7. До повноважень Верховної Ради України у галузі земельних відносин належить:

- а) прийняття законів у галузі регулювання земельних відносин;
- б) визначення засад державної політики у галузі використання та охорони земель;
- в) розпоряджання землями, що перебувають у спільній власності територіальних громад.

8. До повноважень обласних рад у галузі земельних відносин на території області належить:

- а) прийняття законів у галузі регулювання земельних відносин;
- б) забезпечення реалізації державної політики у галузі використання та охорони земель;
- в) встановлення і зміна меж сіл, селищ.

9. До повноважень Київської і Севастопольської міських рад у галузі земельних відносин на їх території належить:

- а) розпоряджання землями територіальної громади міста;
- б) встановлення і зміна меж сіл, селищ, районів у містах;
- в) встановлення і зміна меж районів і міст.

10. До повноважень районних рад у галузі земельних відносин на території району належить:

- а) розпоряджання землями на праві спільної власності відповідних територіальних громад;
- б) розв'язання земельних спорів;
- в) внесення до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних рад пропозицій щодо встановлення і зміни меж районів, міст, селищ, сіл;
- г) визначення засад державної політики у галузі використання та охорони земель.

11. Повноваження районних у містах рад у галузі земельних відносин визначають:

- а) Верховна Рада України;
- б) міські ради;
- в) обласні ради;
- г) Кабінет Міністрів України.

12. До повноважень сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин на території сіл, селищ, міст належить:

- а) розпоряджання землями територіальних громад;
- б) розв'язання земельних спорів;
- в) внесення до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних рад пропозицій щодо встановлення і зміни меж районів, міст, селищ, сіл;

г) визначення засад державної політики у галузі використання та охорони земель.

13. До повноважень Кабінету Міністрів України в галузі земельних відносин належить:

- а) розпоряджання землями територіальних громад;
- б) розв'язання земельних спорів;
- в) реалізація державної політики у галузі використання та охорони земель.

14. До повноважень центрального органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів у галузі земельних відносин належить:

- а) розпоряджання землями територіальних громад;
- б) розв'язання земельних спорів;
- в) участь у розробленні та реалізації загальнодержавних і регіональних програм використання та охорони земель;
- г) здійснення державної екологічної експертизи землекористування.

15. До повноважень центрального органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів у галузі земельних відносин належить:

- а) внесення пропозицій про формування державної політики у галузі земельних відносин і забезпечення її реалізації;
- б) розпоряджання землями територіальних громад;
- в) здійснення землеустрою, моніторингу земель і державного контролю за використанням та охороною земель.

16. До повноважень місцевих державних адміністрацій у галузі земельних відносин належить:

- а) участь у розробленні та забезпеченні виконання загальнодержавних і регіональних (республіканських) програм з питань використання та охорони земель;
- б) розпоряджання землями державної власності у межах, визначених Земельним кодексом України;
- в) розпоряджання землями територіальних громад.

17. До земель України належать:

- а) усі землі в межах її території, у тому числі остови та землі, зайняті водними об'єктами, які за основним цільовим призначенням поділяються на категорії;
- б) лише землі в межах її території, які за основним цільовим призначенням поділяються на категорії;
- в) лише землі, зайняті водними об'єктами, які за основним цільовим призначенням поділяються на категорії.

18. Землі України за основним цільовим призначенням поділяються на такі категорії:

- а) землі сільськогосподарського призначення;
- б) землі житлової і громадської забудови;
- в) землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення;
- г) землі оздоровчого призначення;

- г) землі рекреаційного призначення;
- д) землі історико-культурного призначення;
- є) землі лісового фонду;
- є) землі водного фонду;
- ж) землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення; ,
- з) землі запасу.

19. Віднесення земель до тієї чи іншої категорії здійснюється на підставі рішень:

- а) органів державної влади і органів місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень;
- б) органів Держкомзему України;
- в) органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів Держкомзему України відповідно до їхніх повноважень;
- г) Верховної Ради України.

20. Зміна цільового призначення земель, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб, здійснюється за ініціативою:

- а) власників земельних ділянок у порядку, який встановлює Кабінет Міністрів України;
- б) власників земельних ділянок у порядку, який встановлює Президент України;
- в) користувачів земельних ділянок у порядку, який встановлює Кабінет Міністрів України.

21. Землями сільськогосподарського призначення визнаються:

- а) землі, надані лише для виробництва сільськогосподарської продукції;
- б) землі, надані лише для здійснення сільськогосподарської науково-дослідної та навчальної діяльності;
- в) землі, надані лише для розміщення відповідної виробничої інфраструктури або призначені для цих цілей;
- г) землі, надані для виробництва сільськогосподарської продукції, здійснення сільськогосподарської науково-дослідної та навчальної діяльності, розміщення відповідної виробничої інфраструктури або призначені для цих цілей.

22. До земель сільськогосподарського призначення , належать:

- а) лише сільськогосподарські угіддя (рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища та перелоги);
- б) лише несільськогосподарські угіддя (господарські шляхи і прогони, позахисні лісові смуги та інші захисні насадження, крім тих, що віднесені до земель лісового фонду, землі під господарськими будівлями і дворами, землі тимчасової консервації тощо);
- в) сільськогосподарські та несільськогосподарські угіддя.

23. Землі сільськогосподарського призначення передаються у власність:

- а) громадянам;
- б) сільськогосподарським підприємствам;

в) сільськогосподарським науково-дослідним установам і навчальним закладам, сільським професійно-технічним училищам і загальноосвітнім школам;

г) несільськогосподарським підприємствам, установам та організаціям, релігійним організаціям і об'єднанням громадян;

г) іноземним громадянам.

24. Державним і комунальним сільськогосподарським підприємствам, установам та організаціям надаються земельні ділянки із земель:

а) державної і комунальної власності у постійне користування для науково-дослідних, навчальних цілей та ведення товарного сільськогосподарського виробництва;

б) державної і комунальної власності у власність для науково-дослідних, навчальних цілей та ведення товарного сільськогосподарського виробництва;

в) приватної власності у постійне користування для науково-дослідних, навчальних цілей та ведення товарного сільськогосподарського виробництва.

25. При приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій земельні ділянки передаються:

а) тільки працівникам цих підприємств, установ та організацій;

б) працівникам цих підприємств, установ та організацій, а також пенсіонерам з їх числа з визначенням кожному з них земельної частки (паю);

в) головам цих підприємств, установ та організацій, а також пенсіонерам з їх числа з визначенням кожному з них земельної частки (паю).

26. Рішення про приватизацію земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій приймають:

а) органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень;

б) органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень за клопотанням працівників цих підприємств, установ та організацій;

в) органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень за клопотанням голів цих підприємств, установ та організацій.

27. Органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування у процесі приватизації створюють резервний фонд земель, погоджуючи його місця розташування з працівниками цих підприємств, установ та організацій, а також з пенсіонерами з їх числа, у розмірі:

а) до 5 відсотків площі усіх сільськогосподарських угідь, які були у постійному користуванні відповідних підприємств, установ та організацій;

б) до 10 відсотків площі усіх сільськогосподарських угідь, які були у постійному користуванні відповідних підприємств, установ та організацій;

в) до 15 відсотків площі усіх сільськогосподарських угідь, які були у постійному користуванні відповідних підприємств, установ та організацій.

28. Землі фермерського господарства можуть складатися із:

а) земельної ділянки, що належить на праві власності фермерському господарству як юридичній особі;

б) земельних ділянок, що належать громадянам — членам фермерського господарства на праві приватної власності;

в) земельної ділянки, що використовуються фермерським господарством на умовах оренди;

г) земельної ділянки, що належить на праві користування фермерському господарству як юридичній особі.

29. Для ведення особистого селянського господарства земельні ділянки на праві власності можуть мати:

а) лише громадяни України;

б) особи без громадянства;

в) лише громадяни України та іноземні громадяни.

30. Земельні ділянки, призначені для садівництва, можна використовувати:

а) лише для закладання багаторічних плодових насаджень;

б) лише для вирощування сільськогосподарських культур;

в) для закладання багаторічних плодових насаджень, вирощування сільськогосподарських культур, а також для зведення необхідних будинків, господарських споруд тощо.

31. На земельних ділянках, наданих для городництва, не допускається:

а) зводити тимчасові споруди для зберігання інвентарю та захисту від негоди;

б) закладати багаторічні плодові насадження;

в) споруджувати капітальні будівлі і споруди.

32. До земель житлової та громадської забудови належать:

а) земельні ділянки, призначені для закладання багаторічних плодових насаджень;

б) земельні ділянки у межах населених пунктів, що їх використовують для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування;

в) земельні ділянки поза межами населених пунктів, що їх використовують для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування.

33. Громадянам України за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування земельні ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і гаражного будівництва можуть передаватися:

а) за плату у власність;

б) безоплатно у користування;

- в) лише в оренду;
- г) безоплатно у власність або надаватися в оренду.

34. Житлово-будівельним (житловим) і гаражно-будівельним кооперативам за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування земельні ділянки для житлового і гаражного будівництва передаються:

- а) безоплатно у власність або в оренду у розмірі, який встановлюється відповідно до затвердженої містобудівної документації;
- б) за плату у власність;
- в) безоплатно у користування.

35. Земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні житлові будинки, а також належні до них будівлі, споруди та прибудинкові території державної або комунальної власності, надаються в постійне користування:

- а) підприємствам, установам і організаціям, які здійснюють управління цими будинками;
- б) тільки працівникам цих підприємств, установ та організацій;
- в) працівникам цих підприємств, установ та організацій, а також пенсіонерам з їх числа.

36. Землі природно-заповідного фонду — це:

- а) землі, що мають природні лікувальні властивості, які використовують або можуть використовувати для профілактики захворювань і лікування людей;
- б) земельні ділянки в межах населених пунктів, які використовують для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування;
- в) землі, які використовують для організації відпочинку населення, туризму та проведення спортивних заходів;
- г) ділянки суші і водного простору з природними комплексами та об'єктами, що мають особливу природоохоронну, екологічну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність, яким відповідно до закону надано статус територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

37. Землі природно-заповідного фонду можуть перебувати:

- а) лише у державній власності;
- б) лише у комунальній власності;
- в) лише у приватній власності;
- г) у державній, комунальній і приватній власності.

38. До земель іншого природоохоронного призначення належать:

- а) земельні ділянки водно-болотних угідь, які не віднесено до земель лісового і водного фондів;
- б) земельні ділянки, у межах яких є природні об'єкти, що мають особливу наукову цінність;
- в) земельні ділянки у межах населених пунктів, які використовують для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування.

39. До земель оздоровчого призначення належать:

а) землі, що мають природні лікувальні властивості, які використовують або можуть використовувати для профілактики захворювань і лікування людей;

б) земельні ділянки у межах населених пунктів, які використовують для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування;

в) землі, які використовують для організації відпочинку населення, туризму і проведення спортивних заходів.

40. На землях оздоровчого призначення забороняється:

а) будь-яка діяльність;

б) діяльність, яка суперечить їх цільовому призначенню;

в) діяльність, яка може негативно вплинути на природні лікувальні властивості цих земель.

41. На територіях лікувально-оздоровчих місцевостей і курортів встановлюють:

а) округи і зони санітарної (гірничо-санітарної) охорони;

б) лише зони санітарної (гірничо-санітарної) охорони;

в) лише округи санітарної (гірничо-санітарної) охорони;

г) огороження зелено-жовтого кольору.

42. Землі оздоровчого призначення можуть перебувати:

а) лише у державній власності;

б) лише у комунальній власності;

в) лише у приватній власності;

г) у державній, комунальній і приватній власності.

43. До земель рекреаційного призначення належать:

а) землі, що мають природні лікувальні властивості, що їх використовують або їх можна використовувати для профілактики захворювань і лікування людей;

б) земельні ділянки у межах населених пунктів, які використовують для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування;

в) землі, які використовують для організації відпочинку населення, туризму і проведення спортивних заходів.

44. Землі рекреаційного призначення можуть перебувати:

а) лише у державній власності;

б) лише у комунальній власності;

в) лише у приватній власності;

г) у державній, комунальній і приватній власності.

45. До земель історико-культурного призначення належать землі, на яких розташовані:

а) історико-культурні заповідники, музеї-заповідники, меморіальні парки, меморіальні (цивільні та військові) кладовища, могили, історичні або меморіальні садиби, будинки, споруди і пам'ятні місця, пов'язані з історичними подіями;

б) городища, кургани, давні поховання, пам'ятні скульптури та мегаліти, наскельні зображення, поля давніх битв, залишки фортець,

військових таборів, поселень і стоянок, ділянки історичного культурного шару укріплень, виробництв, каналів, шляхів;

в) архітектурні ансамблі і комплекси, історичні центри, квартали, площі, залишки стародавнього планування і забудови міст та інших населених пунктів, споруди цивільної, промислової, військової, культурної архітектури, народного зодчества, садово-паркові комплекси, фонові забудова;

г) землі, які використовують для організації відпочинку населення, туризму і проведення спортивних заходів.

46. Землі історико-культурного призначення можуть перебувати:

а) лише у державній власності;

б) лише у комунальній власності;

в) лише у приватній власності;

г) у державній, комунальній і приватній власності.

47. Навколо історико-культурних заповідників, меморіальних парків, давніх поховань, архітектурних ансамблів і комплексів встановлюють:

а) округи і зони санітарної (гірничо-санітарної) охорони;

б) огороження зелено-жовтого кольору;

в) охоронні зони з заборною діяльністю, яка шкідливо впливає або може вплинути на додержання режиму використання цих земель.

48. До земель лісового фонду належать:

а) землі, що мають природні лікувальні властивості, що їх використовують або можна використовувати для профілактики захворювань і лікування людей;

б) земельні ділянки у межах населених пунктів, що їх використовують для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування;

в) землі, які використовують для організації відпочинку населення, туризму і проведення спортивних заходів;

г) землі, вкриті лісовою рослинністю, а також не вкриті лісовою рослинністю, нелісові землі, які надано та їх використовують для потреб лісового господарства.

49. Землі лісового фонду можуть перебувати:

а) лише у державній власності;

б) лише у комунальній власності;

в) лише у приватній власності;

г) у державній, комунальній і приватній власності.

нелісові землі, які надано та їх використовують для потреб лісового господарства.

57. До земель промисловості належать:

а) землі, надані для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель і споруд промислових, гірничодобувних, транспортних та інших підприємств, їхніх під'їзних шляхів, інженерних мереж, адміністративно-побутових будівель, інших споруд;

б) землі, зайняті морями, річками, озерами, водосховищами, іншими водними об'єктами, болотами, а також острови;

в) землі, вкриті та не вкриті лісовою рослинністю, нелісові землі, які надано та їх використовують для потреб лісового господарства.

58. Землі промисловості можуть перебувати:

а) лише у державній власності;

б) лише у комунальній власності;

в) лише у приватній власності;

г) у державній, комунальній і приватній власності.

59. До земель транспорту належать:

а) землі, надані для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд промислових, гірничодобувних, транспортних та інших підприємств, їхніх під'їзних шляхів, інженерних мереж, адміністративно-побутових будівель, інших споруд;

б) землі, зайняті морями, річками, озерами, водосховищами, іншими водними об'єктами, болотами, а також острови;

в) землі, вкриті та не вкриті лісовою рослинністю, нелісові землі, які надано та їх використовують для потреб лісового господарства;

г) земельні ділянки зелених зон і зелених насаджень міст та інших населених пунктів, навчально-туристських та екологічних стежок, маркованих трас;

г) землі, надані підприємствам, установам та організаціям залізничного, автомобільного транспорту і дорожнього господарства, морського, річкового, авіаційного, трубопровідного транспорту та міського електротранспорту для виконання покладених на них завдань щодо експлуатації, ремонту і розвитку об'єктів транспорту.

60. До земель залізничного транспорту належать:

а) землі смуг відведення залізниць під залізничним полотном та його облаштуванням, станціями з усіма будівлями і спорудами енергетичного, локомотивного, вагонного, колійного, вантажного і пасажирського господарств, сигналізації та зв'язку, водопостачання, каналізації; під захисними та укріп-лювальними насадженнями, службовими, культурно-побутовими будівлями та іншими спорудами, необхідними для забезпечення роботи залізничного транспорту;

б) землі під морськими портами з набережними, майданчиками, причалами, вокзалами, будівлями, спорудами, устаткуванням, об'єктами загально портового і комплексного обслуговування флоту;

в) землі під гідротехнічними спорудами і засобами навігаційної обстановки, судноремонтними заводами, майстернями, базами, складами, радіоцентрами, службовими і культурно-побутовими будівлями та іншими спорудами, що обслуговують морський транспорт.

61. До земель морського транспорту належать:

а) землі смуг відведення залізниць під залізничним полотном та його облаштуванням, станціями з усіма будівлями і спорудами енергетичного, локомотивного, вагонного, колійного, вантажного і пасажирського господарства, сигналізації та зв'язку, водопостачання, каналізації; під

захисними та укріплювальними насадженнями, службовими, культурно-побутовими будівлями та іншими спорудами, необхідними для забезпечення роботи залізничного транспорту;

б) землі під морськими портами з набережними, майданчиками, причалами, вокзалами, будівлями, спорудами, устаткуванням, об'єктами загальнопортового і комплексного обслуговування флоту;

в) землі під гідротехнічними спорудами і засобами навігаційної обстановки, судноремонтними заводами, майстернями, базами, складами, радіоцентрами, службовими та культурно-побутовими будівлями та іншими спорудами, що обслуговують морський транспорт.

62. До земель автомобільного транспорту належать землі під:

а) портами, спеціалізованими причалами, пристанями і затоками з усіма технічними спорудами та устаткуванням, що обслуговують річковий транспорт;

б) спорудами та устаткуванням енергетичного, гаражного і паливо роздавального господарства;

в) автовокзалами, автостанціями, лінійними виробничими спорудами, службово-технічними будівлями, станціями технічного обслуговування, автозаправними станціями, автотранспортними, транспортно-експедиційними підприємствами, авторемонтними заводами, базами, вантажними дворами, майданчиками контейнерними та для перечеплення;

г) службовими і культурно-побутовими будівлями та іншими об'єктами, що забезпечують роботу автомобільного транспорту.

63. До земель авіаційного транспорту належать землі під:

а) аеропортами, аеродромами, відокремленими спорудами (об'єктами управління повітряним рухом, радіонавігації та посадки, очисними та іншими спорудами), службово-технічними територіями з будівлями та спорудами, що забезпечують роботу авіаційного транспорту;

б) вертольотними станціями, включаючи вертольотодроми, службово-технічними територіями з усіма будівлями та спорудами;

в) ремонтними заводами цивільної авіації, аеродромами, вертольотодромами, гідроаеродромами та іншими майданчиками для експлуатації повітряних суден;

г) службовими об'єктами, що забезпечують роботу авіаційного транспорту;

г) службовими і культурно-побутовими будівлями та іншими об'єктами, що забезпечують роботу автомобільного транспорту.

64. До земель трубопровідного транспорту належать земельні ділянки:

а) під морськими портами з набережними, майданчиками, причалами, вокзалами, будівлями, спорудами, устаткуванням, об'єктами загальнопортового і комплексного обслуговування флоту;

б) надані під наземні і надземні трубопроводи та їхні споруди, а також під наземні споруди підземних трубопроводів;

в) під гідротехнічними спорудами і засобами навігаційної обстановки, судноремонтними заводами, майстернями, базами, складами,

радіоцентрами, службовими та культурно-побутовими будівлями та іншими спорудами, що обслуговують морський транспорт.

65. До земель міського електротранспорту належать землі:

а) під морськими портами з набережними, майданчиками, причалами, вокзалами, будівлями, спорудами, устаткуванням, об'єктами загально портового і комплексного обслуговування флоту;

б) надані під наземні і надземні трубопроводи та їхні споруди, а також під наземні споруди підземних трубопроводів;

в) під гідротехнічними спорудами і засобами навігаційної обстановки, судноремонтними заводами, майстернями, базами, складами, радіоцентрами, службовими і культурно-побутовими будівлями та іншими спорудами, що обслуговують морський транспорт;

г) під відокремленими трамвайними коліями та їх облаштуванням, метрополітеном, коліями і станціями фунікулерів, канатними дорогами, ескалаторами, трамвайно-тролейбусними депо, вагоноремонтними заводами, спорудами енергетичного і колійного господарства, сигналізації і зв'язку, службовими і культурно-побутовими будівлями та іншими спорудами, необхідними для забезпечення роботи міського електротранспорту.

66. До земель зв'язку належать земельні ділянки, надані під:

а) морські порти з набережними, майданчиками, причалами, вокзалами, будівлями, спорудами, устаткуванням, об'єктами загально портового і комплексного обслуговування флоту;

б) наземні і надземні трубопроводи та їхні споруди, а також під наземні споруди підземних трубопроводів;

в) гідротехнічні споруди і засоби навігаційної обстановки, судноремонтні заводи, майстерні, бази, склади, радіоцентри, службові і культурно-побутові будівлі та інші споруди, що обслуговують морський транспорт;

г) відокремлені трамвайні колії та їх облаштування, метрополітен, колії і станції фунікулерів, канатні дороги, ескалатори, трамвайно-тролейбусні депо, вагоноремонтні заводи, споруди енергетичного і колійного господарства, сигналізації і зв'язку, службові і культурно-побутові будівлі та інші споруди, необхідні для забезпечення роботи міського електротранспорту;

г) повітряні і кабельні телефонно-телеграфні лінії та супутникові засоби зв'язку.

67. Землями енергетичної системи визнаються землі, надані під:

а) морські порти з набережними, майданчиками, причалами, вокзалами, будівлями, спорудами, устаткуванням, об'єктами загально портового і комплексного обслуговування флоту;

б) наземні і надземні трубопроводи та їхні споруди, а також під наземні споруди підземних трубопроводів;

в) гідротехнічні споруди і засоби навігаційної обстановки, судноремонтні заводи, майстерні, бази, склади, радіоцентри, службові та культурно-побутові будівлі та інші споруди, що обслуговують морський транспорт;

г) відокремлені трамвайні колії та їхнє облаштування, метрополітен, колії і станції фунікулерів, канатні дороги, ескалатори, трамвайно-тролейбусні депо, вагоноремонтні заводи, споруди енергетичного і колійного господарства, сигналізації і зв'язку, службові і культурно-побутові будівлі та інші споруди, необхідні для забезпечення роботи міського електротранспорту;

г) електрогенеруючі об'єкти (атомні, теплові, гідроелектростанції, електростанції з використанням енергії вітру і сонця та інших джерел), під об'єкти транспортування електроенергії до користувача.

68. Землі зв'язку та енергетичної системи можуть перебувати:

- а) лише у державній власності;
- б) лише у комунальній власності;
- в) лише у приватній власності;
- г) у державній, комунальній і приватній власності,

69. Землями оборони визнаються землі, надані під:

а) морські порти з набережними, майданчиками, причалами, вокзалами, будівлями, спорудами, устаткуванням, об'єктами загально портового і комплексного обслуговування флоту;

б) наземні і надземні трубопроводи та їхні споруди, а також під наземні споруди підземних трубопроводів;

в) гідротехнічні споруди і засоби навігаційної обстановки, судноремонтні заводи, майстерні, бази, склади, радіоцентри, службові та культурно-побутові будівлі та інші споруди, що обслуговують морський транспорт;

г) розміщення і постійну діяльність військових частин, установ, військово-навчальних закладів, підприємств та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законодавства України.

70. Землі оборони можуть перебувати:

- а) у державній власності;
- б) у комунальній власності;
- в) лише у приватній власності;
- г) у державній, комунальній і приватній власності.

71. Право власності на землю — це право:

- а) володіння і користування землею;
- б) володіння і розпоряджання землею;
- в) володіти, користуватися і розпоряджатися земельними ділянками;

72. Земля в Україні може перебувати:

- а) лише у державній власності;
- б) лише у комунальній власності;
- в) лише у приватній власності;
- г) у державній, комунальній і приватній власності.

73. Земельна ділянка — це:

а) частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами;

б) частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами та обов'язками.

74. Право власності на земельну ділянку поширюється в її межах:

- а) лише на поверхневий (грунтовий) шар;
- б) лише на водні об'єкти;
- в) лише на ліси і багаторічні насадження на ній;
- г) на поверхневий (грунтовий) шар, а також на водні об'єкти, ліси і багаторічні насадження на ній.

75. Суб'єктами права власності на землю є:

- а) громадяни та юридичні особи — на землі приватної власності;
- б) територіальні громади, які реалізують це право безпосередньо або через органи місцевого самоврядування, — на землі комунальної власності;
- в) держава, яка реалізує це право через відповідні органи державної влади, — на землі державної власності;
- г) іноземна держава, яка реалізує це право через відповідні органи державної влади, — на землі державної власності.

76. Іноземні громадяни та особи без громадянства можуть набувати права власності на земельні ділянки:

- а) несільськогосподарського призначення у межах населених пунктів;
- б) несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів, на яких розташовані об'єкти нерухомого майна, що належать їм на праві приватної власності;
- в) сільськогосподарського призначення.

77. Землі сільськогосподарського призначення, прийняті у спадщину іноземними громадянами, а також особами без громадянства, підлягають відчуженню:

- а) протягом року;
- б) протягом 6 місяців;
- в) протягом 3 місяців.

78. Землі, які належать на праві власності територіальним громадам сіл, селищ, міст, є:

- а) комунальною власністю;
- б) державною власністю;
- в) приватною власністю.

79. Право державної власності на землю набуває і реалізує держава в особі:

- а) Кабінету Міністрів України;
- б) Ради міністрів Автономної Республіки Крим;
- в) обласних, Київської і Севастопольської міських, районних державних адміністрацій;
- г) Президента України.

80. Власники земельних ділянок мають право:

- а) продавати або іншим шляхом відчужувати земельну ділянку, передавати її в оренду, заставу, спадщину;
- б) самостійно господарювати на землі;

в) власності на посіви і насадження сільськогосподарських та інших культур, на вироблену сільськогосподарську продукцію;

г) не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок і землекористувачів;

г) підвищувати родючість ґрунтів і зберігати інші корисні властивості землі.

81. Власники земельних ділянок зобов'язані:

а) забезпечувати використання їх за цільовим призначенням;

б) дотримуватися вимог законодавства про охорону довкілля;

в) своєчасно сплачувати земельний податок;

г) споруджувати житлові будинки, виробничі та інші будівлі і споруди.

82. Право постійного користування земельною ділянкою — це право:

а) володіти та розпоряджатися землею;

б) володіти, користуватися і розпоряджатися земельними ділянками;

в) володіти і користуватися земельною ділянкою, яка перебуває у державній або комунальній власності, без встановлення строку.

83. Оренда земельної ділянки може бути короткостроковою — не більше як:

а) 5 років;

б) 10 років

в) 25 років

г) 50 років.

84. Землекористувачі, якщо інше не передбачено законом або договором, мають право:

а) самостійно господарювати на землі;

б) власності на посіви і насадження сільськогосподарських та інших культур, на вироблену сільськогосподарську продукцію;

в) використовувати у встановленому порядку для власних потреб наявні на земельній ділянці загальнопоширені корисні копалини, торф, лісові угіддя, водні об'єкти, а також інші корисні властивості землі;

г) не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок і землекористувачів;

г) підвищувати родючість ґрунтів і зберігати інші корисні властивості землі;

д) своєчасно надавати відповідним органам виконавчої влади і органам місцевого самоврядування дані про стан і використання земель та інших природних ресурсів у порядку, встановленому законом.

85. Землекористувачі зобов'язані:

а) забезпечувати використання землі за цільовим призначенням;

б) дотримуватися вимог законодавства про охорону довкілля;

в) своєчасно сплачувати земельний податок або орендну плату;

г) споруджувати житлові будинки, виробничі та інші будівлі і споруди.

86. Право земельного сервітуту — це право:

а) володіти та розпоряджатися землею;

б) володіти, користуватися і розпоряджатися земельними ділянками;

в) власника або землекористувача земельної ділянки на обмежене платне або безоплатне користування чужою земельною ділянкою (ділянками).

87. У разі проникнення коренів і гілок дерев з однієї земельної ділянки на іншу власники та землекористувачі земельних ділянок мають право:

а) в будь-якому разі відрізати корені дерев і кущів, які проникають із сусідньої земельної ділянки;

б) зруйнувати сусідню земельну ділянку;

в) відрізати корені дерев і кущів, які проникають із сусідньої земельної ділянки, якщо таке проникнення є перепорою у використанні земельної ділянки за цільовим призначенням.

88. Види межових знаків і порядок відновлення меж визначають:

а) Верховна Рада України;

б) міські ради;

в) обласні ради;

г) Кабінет Міністрів України;

г) центральний орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів.

89. Дерева, які стоять на межі суміжних земельних ділянок, а також плоди цих дерев належать власникам цих ділянок:

а) у рівних частинах;

б) залежно від розмірів земельних ділянок.

90. Сусід, який вимагає ліквідації дерев, що стоять на спільній межі, повинен:

а) у будь-якому разі один нести витрати за ліквідацію дерев;

б) один нести витрати за ліквідацію дерев, якщо інший сусід відмовляється від своїх прав на дерева.

91. Громадяни і юридичні особи набувають права власності та права користування земельними ділянками із земель державної або комунальної власності за рішенням:

а) органів Держкомзему України;

б) органів виконавчої влади;

в) органів місцевого самоврядування.

92. Набуття права на землю громадянами і юридичними особами здійснюється шляхом:

а) передачі земельних ділянок у користування;

б) передачі земельних ділянок у власність;

в) надання земельних ділянок у користування.

93. Передача земельних ділянок безоплатно у власність громадян у межах норм, визначених Земельним кодексом України, провадиться:

а) один раз по кожному виду використання;

б) не більше як два рази по кожному виду використання;

в) три рази по кожному виду використання.

94. Громадянин, заінтересований у приватизації земельної ділянки, яка перебуває у його користуванні, подає заяву до:

а) органів Держкомзему України;

- б) Верховної Ради України;
- в) відповідної районної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації або сільської, селищної, міської ради за місцезнаходженням земельної ділянки.

95. Рішення органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування щодо приватизації земель них, ділянок приймається у:

- а) місячний строк на підставі технічних матеріалів і документів, що підтверджують розмір земельної ділянки;
- б) 3-місячний строк на підставі технічних матеріалів і документів, що підтверджують розмір земельної ділянки;
- в) річний строк на підставі технічних матеріалів і документів, що підтверджують розмір земельної ділянки;
- г) залежно від певних обставин.

96. Громадяни — працівники державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій, а також пенсіонери з їх числа, заінтересовані в одержанні безоплатно у власність земельних ділянок, які перебувають у постійному користуванні цих підприємств, установ та організацій, звертаються з клопотанням про приватизацію цих земель відповідно до:

- а) органів Держкомзему України;
- б) Верховної Ради України;
- в) сільської, селищної, міської ради або районної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації.

97. Проект відведення земельної ділянки розробляють:

- а) Верховна Рада України;
- б) міські ради;
- в) обласні ради;
- г) Кабінет Міністрів України;
- г) на замовлення громадян організації, які мають відповідні дозволи на виконання цих видів робіт, у строки, що обумовлюються угодою сторін.

98. Проект відведення земельної ділянки погоджується з:

- а) Верховною Радою України;
- б) міськими радами;
- в) обласними радами;
- г) Кабінетом Міністрів України;
- г) органом по земельних ресурсах, природоохоронним і санітарно-епідеміологічним органами, органом архітектури та подається на розгляд відповідної місцевої державної адміністрації або органу місцевого самоврядування.

99. У разі відмови органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування передати земельну ділянку у власність або заяву залишено без розгляду питання розв'язує:

- а) Верховна Рада України;
- б) міські ради;
- в) обласні ради;
- г) Кабінет Міністрів України;

г) в судовому порядку.

100. Громадяни України мають право на безоплатну передачу їм земельних ділянок із земель державної або комунальної власності для ведення фермерського господарства в розмірі:

- а) не більше як 2,0 га;
- б) не більше як 0,12 га;
- в) не більше як 0,10 га;

г) земельної частки (паю), визначеної для членів сільськогосподарських підприємств, розташованих на території сільської, селищної або міської ради, де міститься фермерське господарство.

101. Громадяни України мають право на безоплатну передачу їм земельних ділянок із земель державної або комунальної власності для ведення особистого селянського господарства:

- а) не більше як 2,0 га;
- б) не більше як 0,12 га;
- в) не більше як 0,10 га;

г) земельної частки (паю), визначеної для членів сільськогосподарських підприємств, розташованих на території сільської, селищної або міської ради, де міститься фермерське господарство.

102. Громадяни України мають право на безоплатну передачу їм земельних ділянок із земель державної або комунальної власності для ведення садівництва:

- а) не більше як 2,0 га;
- б) не більше як 0,12 га;
- в) не більше як 0,10 га;

г) земельної частки (паю), визначеної для членів сільськогосподарських підприємств, розташованих на території сільської, селищної або міської ради, де міститься фермерське господарство.

103. Громадяни України мають право на безоплатну передачу їм земельних ділянок із земель державної або комунальної власності для індивідуального дачного будівництва:

- а) не більше як 2,0 га;
- б) не більше як 0,12 га;
- в) не більше як 0,10 га.

104. Громадяни України мають право на безоплатну передачу їм земельних ділянок із земель державної або комунальної власності для будівництва індивідуальних гаражів:

- а) не більше як 2,0 га;
- б) не більше як 0,12 га;
- в) не більше як 0,10 га;
- г) не більше як 0,01 га.

105. Надання земельних ділянок юридичним особам у постійне користування здійснюється на основі рішень:

- а) органів Держкомзему України;
- б) Верховної Ради України;

в) органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування.

106. Юридична особа, заінтересована в одержанні земельної ділянки у постійне користування із земель державної або комунальної власності, звертається з відповідним клопотанням до:

- а) органів Держкомзему України;
- б) Верховної Ради України;
- в) районної, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій або сільської, селищної, міської ради.

107. Відмову органів місцевого самоврядування або органів виконавчої влади у наданні земельної ділянки у користування або залишення клопотання без розгляду у встановлений строк може бути оскаржено:

- а) до Верховної Ради України;
- б) міських рад;
- в) обласних рад;
- г) Кабінету Міністрів України;
- г) центральних органів виконавчої влади з питань земельних ресурсів;
- д) в судовому порядку.

108. Земельні ділянки державної і комунальної власності для потреб, визначених Земельним кодексом України, продають громадянам і юридичним особам:

- а) місцеві державні адміністрації;
- б) Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування у межах їхніх повноважень;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) центральний орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів;
- г) в судовому порядку.

109. Рішення про відмову продажу земельної ділянки можуть оскаржити:

- а) місцеві державні адміністрації;
- б) Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування у межах їхніх повноважень;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) центральний орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів;
- г) у судовому порядку.

110. Земельні ділянки, що перебувають у власності держави, продають іноземним державам та іноземним юридичним особам:

- а) місцеві державні адміністрації;

- б) Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування у межах їхніх повноважень;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) центральний орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів;
- г) Кабінет Міністрів України за погодженням з Верховною Радою України.

111. Земельні ділянки, що перебувають у власності територіальних громад, продають іноземним державам та іноземним юридичним особам:

- а) місцеві державні адміністрації;
- б) Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування у межах їхніх повноважень;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) відповідні ради за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

112. Іноземні держави, заінтересовані у придбанні земельних ділянок у власність із земель державної або комунальної власності, подають клопотання до:

- а) органів Держкомзему України;
- б) Верховної Ради України;
- в) районної, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій або сільської, селищної, міської ради;
- г) Кабінету Міністрів України.

113. Угоди про перехід права власності на земельні ділянки укладаються:

- а) в усній формі;
- б) у письмовій формі;
- в) у письмовій формі та нотаріально посвідчуються.

114. Земельні торги проводяться не раніше:

- а) 30 днів з моменту опублікування у пресі офіційної інформації про виставлення на земельні торги земельних ділянок;
- б) 20 днів з моменту опублікування у пресі офіційної інформації про виставлення на земельні торги земельних ділянок;
- в) 10 днів з моменту опублікування у пресі офіційної інформації про виставлення на земельні торги земельних ділянок;
- г) 5 днів з моменту опублікування у пресі офіційної інформації про виставлення на земельні торги земельних ділянок.

115. У разі видання органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування акта, яким порушуються права особи щодо

володіння, користування чи розпорядження належною їй земельною ділянкою, такий акт:

- а) визнається недійсним;
- б) може бути визнаний недійсним.

116. Збитки, завдані власникам земельних ділянок внаслідок видання акта, яким порушуються права особи щодо володіння, користування чи розпорядження належною їй земельною ділянкою, підлягають відшкодуванню у повному обсязі:

- а) місцевими державними адміністраціями;
- б) Радою міністрів Автономної Республіки Крим або органами місцевого самоврядування у межах їхніх повноважень;
- в) Кабінетом Міністрів України;
- г) відповідними радами за погодженням з Кабінетом Міністрів України;
- г) органом, який видав акт.

117. Порядок визначення і відшкодування збитків власникам землі і землекористувачам встановлюють:

- а) місцеві державні адміністрації;
- б) Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування у межах їхніх повноважень;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) відповідні ради за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

118. Земельні спори розв'язують:

- а) суди;
- б) органи місцевого самоврядування;
- в) органи виконавчої влади з питань земельних ресурсів;
- г) Кабінет Міністрів України.

119. Виключно суд розв'язує земельні спори:

- а) з приводу володіння, користування і розпорядження земельними ділянками, що перебувають у власності громадян і юридичних осіб, а також спори щодо розмежування територій сіл, селищ, міст, районів і областей;
- б) у межах населених пунктів щодо меж земельних ділянок, що перебувають у власності і користуванні громадян, та додержання громадянами правил добросусідства, а також стосовно розмежування меж районів у містах;
- в) щодо меж земельних ділянок за межами населених пунктів, розташування обмежень у використанні земель і земельних сервітутів.

120. Органи місцевого самоврядування розв'язують земельні спори:

а) з приводу володіння, користування і розпорядження земельними ділянками, що перебувають у власності громадян і юридичних осіб, а також спори стосовно розмежування територій сіл, селищ, міст, районів і областей;

б) у межах населених пунктів щодо меж земельних ділянок, що перебувають у власності і користуванні громадян, та додержання громадянами правил добросусідства, а також спори стосовно розмежування меж районів у містах;

в) щодо меж земельних ділянок за межами населених пунктів, розташування обмежень у використанні земель і земельних сервітутів.

121. Органи виконавчої влади з питань земельних ресурсів розв'язують земельні спори:

а) з приводу володіння, користування і розпорядження земельними ділянками, що перебувають у власності громадян і юридичних осіб, а також спори стосовно розмежування територій сіл, селищ, міст, районів і областей;

б) у межах населених пунктів щодо меж земельних ділянок, що перебувають у власності і користуванні громадян, та додержання громадянами правил добросусідства, а також спори стосовно розмежування меж районів у містах;

в) щодо меж земельних ділянок за межами населених пунктів, розташування обмежень у використанні земель і земельних сервітутів.

122. У разі незгоди власників землі або землекористувачів з рішенням органів місцевого самоврядування, органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів спір вирішують:

а) місцеві державні адміністрації;

б) Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування у межах їхніх повноважень;

в) Кабінет Міністрів України;

г) відповідні ради за погодженням з Кабінетом Міністрів України;

г) суд.

123. Земельні спори розглядають органи виконавчої влади з питань земельних ресурсів і органи місцевого самоврядування на основі заяви однієї зі сторін:

а) у місячний строк з дня подання заява;

б) у 5-денний строк з дня подання заяви;

в) у 3-денний строк з дня подання заяви.

124. Рішення відповідних органів виконавчої влади з питань земельних ресурсів, органів місцевого самоврядування вступає в силу:

- а) у місячний термін з дня подання заяви;
- б) у 5-денний строк з дня подання заяви;
- в) у 3-денний строк з дня подання заяви;
- г) з моменту його прийняття.

125. До деградованих земель належать:

а) земельні ділянки, поверхня яких порушена внаслідок землетрусу, зсувів, карстоутворення, повеней, добування корисних копалин тощо;

б) земельні ділянки з еродованими, перезволоженими, з підвищеною кислотністю або засоленістю, забрудненими хімічними речовинами ґрунтами та інші;

в) землі, надані тільки для розміщення відповідної виробничої інфраструктури або призначені для цього;

г) землі, надані для виробництва сільськогосподарської продукції, здійснення сільськогосподарської науково-дослідної та навчальної діяльності, розміщення відповідної виробничої інфраструктури або призначені для цього.

126. Рішення про встановлення і зміну меж районів і міст приймають:

а) місцеві державні адміністрації;

б) Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування у межах їхніх повноважень;

в) Кабінет Міністрів України;

г) відповідні ради за погодженням з Кабінетом Міністрів України;

г) суд;

д) Верховна Рада України за поданням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, Київської чи Севастопольської міської ради.

127. Рішення про встановлення і зміну меж сіл, селищ приймають:

а) місцеві державні адміністрації;

б) Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування у межах їхніх повноважень;

в) Кабінет Міністрів України;

г) Верховна Радою Автономної Республіки Крим, обласні, Київська чи Севастопольська міська рада за поданням районних і відповідних сільських, селищних рад.

128. Землеустрій — це:

а) сукупність соціально-економічних і екологічних заходів, спрямованих на регулювання земельних відносин та раціональної організації території адміністративно-територіальних утворень, суб'єктів господарювання, що здійснюються під впливом суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил;

б) забезпечення додержання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями і громадянами земельного законодавства України;

в) система спостереження за станом земель з метою своєчасного виявлення змін, їх оцінки, відвернення і ліквідації наслідків негативних процесів;

г) єдина державна система земельно-кадастрових робіт, яка встановлює процедуру визнання факту виникнення або припинення права власності і права користування земельними ділянками та містить сукупність відомостей і документів про місце розташування і правовий режим цих ділянок, їх оцінку, класифікацію земель, кількісну та якісну характеристики, розподіл серед власників землі і землекористувачів.

129. Контроль за використанням та охороною земель — це:

а) сукупність соціально-економічних і екологічних заходів, спрямованих на регулювання земельних відносин, та раціональної організації території адміністративно-територіальних утворень, суб'єктів господарювання, що здійснюються під впливом суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил;

б) забезпечення додержання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями і громадянами земельного законодавства України;

в) система спостереження за станом земель з метою своєчасного виявлення змін, їх оцінки, відвернення та ліквідації наслідків негативних процесів;

г) єдина державна система земельно-кадастрових робіт, яка встановлює процедуру визнання факту виникнення або припинення права власності і права користування земельними ділянками та містить сукупність(відомостей і документів про місце розташування і правовий режим цих ділянок, їх оцінку, класифікацію земель, кількісну та якісну характеристики, розподіл серед власників землі і землекористувачів.

130. Державний контроль за використанням та охороною земель здійснюють:

- а) місцеві державні адміністрації;
- б) Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування у межах їхніх повноважень;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) уповноважені органи виконавчої влади по земельних ресурсах, а за додержанням вимог законодавства про охорону земель — спеціально уповноважені органи з питань екології та природних ресурсів.

131. Самоврядний контроль за використанням та охороною земель здійснюють:

- а) місцеві державні адміністрації;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) сільські, селищні, міські, районні та обласні ради.

132. Громадський контроль за використанням та охороною земель здійснюють:

- а) місцеві державні адміністрації;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) сільські, селищні, міські, районні та обласні ради;
- в) система спостереження за станом земель з метою своєчасного виявлення змін, їх оцінки, відвернення і ліквідації наслідків негативних процесів;

г) єдина державна система земельно-кадастрових робіт, яка встановлює процедуру визнання факту виникнення або припинення права власності і права користування земельними ділянками та містить сукупність відомостей і документів про місце розташування та правовий режим цих ділянок, їх оцінку, класифікацію земель, кількісну та якісну характеристики, розподіл серед власників землі і землекористувачів.

136. Державний земельний кадастр ведуть:

- а) місцеві державні адміністрації;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) сільські, селищні, міські, районні та обласні ради;
- г) уповноважений орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів.

137. Самовільно зайняті земельні ділянки підлягають поверненню власникам землі або землекористувачам:

- а) без відшкодування затрат, що їх зазнали за час незаконного користування ними;
- б) з частковим відшкодуванням затрат, що їх зазнали за час незаконного користування ними;

в) з повним відшкодуванням затрат, що їх зазнали за час незаконного користування ними.

138. Земельні ділянки приводять у придатний для використання стан, включаючи знесення будинків, будівель і споруд:

- а) місцеві державні адміністрації;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) сільські, селищні, міські, районні та обласні ради;
- г) громадяни або юридичні особи, які самовільно зайняли земельні ділянки.

139. Самовільно зайняті земельні ділянки повертають:

- а) місцеві державні адміністрації;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) сільські, селищні, міські, районні та обласні ради;
- г) за рішенням суду.

140. До розмежування земель державної і комунальної власності повноваження щодо розпоряджання землями у межах населених пунктів, крім земель, переданих у приватну власність, здійснюють:

- а) місцеві державні адміністрації;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) відповідні сільські, селищні, міські ради.

Контрольні тестові завдання. Варіант 3.

1. Народним депутатам ВР України:

- 1) забороняється входити до складу органу управління підприємства або організації;
- 2) не забороняється входити до складу органу управління підприємства або організації;
- 3) не забороняється брати участь лише у загальних зборах чи наглядової ради підприємства або організації;
- 4) забороняється брати участь у загальних зборах чи наглядової ради підприємства або організації.

2. Фізичні особи – підприємці та юридичні особи, у яких середня чисельність працівників за звітний період (календарний рік) складає від 50 до 250 осіб, річний дохід не перевищує суму, еквівалентну від 10 до 50 мільйонам євро, є суб'єктами:

- 1) мікропідприємництва;
- 2) малого підприємництва;
- 3) великого підприємництва;
- 4) середнього підприємництва.

3. За загальним правилом строк дії ліцензії є:

- 1) обмеженим 1 роком;
- 2) обмеженим 3 роками;
- 3) меншим, ніж 5 років;
- 4) необмеженим.

4. Проведення ломбардних операцій може здійснюватися тільки:

- 1) державними підприємствами та організаціями, повними товариствами;
- 2) державними підприємствами та організаціями;
- 3) державними підприємствами;
- 4) повними товариствами.

5. Відповідальність за відповідність установчих документів господарської організації чинному законодавству несуть такі особи:

- 1) засновники;
- 2) власник(и) майна організації або уповноважений ним(и) орган;
- 3) орган державної реєстрації;
- 4) засновники і орган державної реєстрації.

6. Предметом трудового права є:

- а) будь-які відносини, пов'язані з працею;
- б) тільки індивідуальні трудові відносини;
- в) трудові та інші відносини, тісно пов'язані з трудовими відносинами.

7. Система трудового права і система трудового законодавства - це

поняття:

- а) тотожні;
- б) несумісні один з одним;
- в) їх існування об'єктивно обумовлене умовами розвитку суспільних відносин.

8. Трудові правовідносини виникають з моменту, коли:

- а) працівник уклав з власником трудовий договір;
- б) працівник приступив до виконання своєї трудової функції;
- в) працівник уклав з власником трудовий договір і приступив до виконання своєї трудової функції.

9. Трудова правоздатність і дієздатність настають:

- а) 16 років;
- б) 18 років;
- в) 14 років.

10. Для того, щоб бути суб'єктом трудових правовідносин, організації:

- а) обов'язково повинні мати статус юридичної особи;
- б) не обов'язково повинні мати статус юридичної особи.

11. Основними критеріями визначення в особи здатності до праці є:

- а) вік та стан здоров'я;
- б) освіта;
- в) кваліфікація;
- г) праводієздатність.

12. Трудові відносини містять у собі моменти: а) об'єктивної волі; б) суб'єктивної волі; в) об'єктивної волі і суб'єктивної волі.

13. Державна служба зайнятості є суб'єктом трудового права:

- а) так;
- б) ні;
- в) в окремих випадках, передбачених законодавством.

14. Колективний договір - це локальний нормативно-правовий акт, спрямований на:

- а) урегулювання трудових конфліктів;
- б) усунення розбіжностей між власником чи уповноваженим ним органом і профспілковою організацією;
- в) урегулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин між найманими працівниками і роботодавцем.

15. Укладенню колективного договору передують:

- а) ініціатива власника;
- б) ініціатива працівників;
- в) ініціатива профспілкового органу;
- г) колективні переговори.

16. Колективний договір може укладатися в структурних підрозділах підприємства:

- а) так;
- б) ні;
- в) це залежить від власника;
- г) це залежить від працівників.

17. Підписаний сторонами колективний договір підлягає повідомній реєстрації у:

- а) власника;
- б) відповідному міністерстві, відомстві;
- в) місцевих органах державної виконавчої влади.

18. Контроль за виконанням колективного договору покладено на:

- а) сторони;
- б) місцеві органи державної виконавчої влади;
- в) об'єднання профспілок.

19. На основі трудового договору виникають відносини:

- а) працівника з керівником підприємства;
- б) працівника з роботодавцем;
- в) працівника з підприємством, установою, організацією.

20. Організаційно-правовими формами найманої праці є:

- а) трудовий договір;
- б) трудовий договір і цивільно-правові договори про працю.

21. Предметом трудового договору виступає:

- а) кінцевий результат праці;
- б) процес праці;
- в) завдання, обумовлене роботодавцем.

22. У зміст трудового договору входять умови, встановлені:

- а) самими сторонами;
- б) законодавчими та іншими нормативно-правовими актами про працю;
- в) як сторонами, так і нормативно-правовими актами про працю.

23. Трудова функція не може бути змінена в односторонньому порядку:

- а) так;
- б) ні;
- в) тільки в окремих випадках, передбачених законодавством.

24. Чи конкретизуються умови оплати праці для конкретного працівника?

а) ні, оплата праці - це питання, яке врегульовано на державному (централізованому) рівні;

- б) так, в окремих випадках, для окремих працівників;
- в) так, при укладенні трудового договору.

25. Чи існують обмеження при прийнятті на роботу?

- а) ні, це заборонено законодавством;
- б) законодавство передбачає такі випадки;
- в) це питання врегульоване локальними нормами.

26. Термін випробування при прийомі на роботу не може перевищувати:

- а) одного місяця;
- б) двох місяців;
- в) трьох місяців;
- г) шести місяців.

27. Переведення працівника на іншу роботу передбачає:

- а) зміну робочого місця працівника;
- б) зміну трудової функції працівника;
- в) зміну підприємства, установи, організації;
- г) переїзд на роботу в іншу місцевість.

28. Працівник має право розірвати будь-який трудовий договір, попередивши про це власника письмово за:

- а) за 10 днів;
- б) за 14 днів;
- в) за 21 день;
- г) за один місяць.

29. Право прийняти рішення щодо скорочення штату працівників належить:

- а) власнику за узгодженням з профспілковим органом;
- б) власнику за узгодженням з трудовим колективом;
- в) власнику одноособово.

30. Про майбутнє звільнення за п. 1 ст.40 КЗпП України працівників попереджають персонально не пізніше ніж:

- а) за один місяць;
- б) за два місяці;
- в) за три місяці.

31. Трудові книжки ведуться на всіх працівників, які працюють на підприємстві, в установі, організації або у фізичної особи понад:

- а) п'ять днів;
- б) понад 10 днів;
- в) понад 14 днів;
- г) понад 1 місяць.

32. Нормальна тривалість робочого часу становить:

- а) 36 годин на тиждень;
- б) 40 годин на тиждень;
- в) 41 годину на тиждень.

33. Надурочний робочий час - це час:

- а) понад установлену норму тривалості робочого часу;
- б) понад установлені норми виробітку;
- в) який застосовується у вихідні та святкові дні.

34. Щоденний відпочинок є складовою частиною часу відпочинку:

- а) так;
- б) ні;
- в) тільки в деяких випадках, передбачених законодавством.

35. Робота у святкові дні компенсується:

- а) додатковою відпусткою;
- б) підвищеним розміром оплати праці;
- в) зменшенням тривалості наступного робочого дня.

36. Інвалідів можна залучати до роботи у нічний час:

- а) тільки у випадках, передбачених законодавством;
- б) тільки за їх згодою;
- в) за медичним висновком;
- г) за їх згодою і за умови, що це не суперечить медичному висновку.

37. Робота, виконувана педагогічними працівниками понад норму педагогічного навантаження, є надурочною роботою:

- а) так;
- б) ні;
- в) тільки в окремих випадках.

38. Право працівника на щорічні основну та додаткові відпустки повної тривалості у перший рік роботи настає:

- а) після закінчення 6 місяців безперервної роботи;
- б) після закінчення 11 місяців безперервної роботи;
- в) після закінчення 12 місяців безперервної роботи.

39. Черговість надання відпусток визначається:

- а) графіком, який затверджується керівником підприємства;
- б) графіком, який затверджується трудовим колективом;
- в) чинним законодавством.

40. Відпустка без збереження заробітної плати надається:

- а) в обов'язковому порядку;
- б) за домовленістю сторін;
- в) за бажанням працівника.

41. Кримінальний закон приймається:

- а) Верховною Радою України;
- б) Кабінетом Міністрів України;
- в) Президентом України;
- г) Міністерством юстиції України.

42. Не є ознакою злочину:

- а) винність;

- б) караність;
- в) доказанність;
- г) протиправність діяння;
- д) суспільна небезпечність.

43. Підставою кримінальної відповідальності є:

- а) вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад злочину, передбаченого КК;
- б) досягнення віку кримінальної відповідальності;
- в) наявність кримінальних правовідносин.

44. Мета покарання:

- а) навчання засудженого;
- б) кара; в) запобігання вчинення нових злочинів засудженим;
- г) виправлення засудженого;
- д) приниження гідності засудженого;
- е) завдання фізичного страждання засудженому.

45. Не належить до основного виду покарання:

- а) позбавлення волі;
- б) конфіскація майна;
- в) громадські роботи;
- г) довічне позбавлення волі.

46. Суб'єктивна сторона злочинів у сфері господарської діяльності виявляється у формі:

- а) умислу чи необережності;
- б) умислу;
- в) необережності.

47. Службовою особою є:

- а) представник влади – особа, яка постійно або тимчасово перебуває на службі в органах державної влади або управління чи місцевого самоврядування і здійснює функції зазначених органів;
- б) особи, які обіймають на підприємствах, в установах чи організаціях, незалежно від форм власності, службові посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських обов'язків;
- в) особи, які виконують організаційно-розпорядчі або адміністративно-господарські обов'язки за спеціальним повноваженням;
- г) усі перераховані вище особи.

48. Принцип незастосування сили або загрози силою проти територіальної недоторканності і політичної незалежності будь-якої держави зобов'язує країни утримуватися:

- а) від застосування військової сили;
- б) від застосування сили у всіх її проявах;
- в) від застосування сили, за винятком ситуацій, пов'язаних із загрозою їх безпеки (крім постійних членів Ради Безпеки ООН).

49. Міжнародні договори набувають обов'язкового характеру у разі:

- а) схвалення міжнародним співтовариством;
- б) їх ратифікації учасниками;
- в) позитивних результатів референдумів; г) їх реєстрації в ООН.

50. Основна відмінність між урядовими і неурядовими міжнародними організаціями полягає в тому, що:

- а) вони мають неоднаковою компетенцією;
- б) вони здійснюють різну політичну діяльність;
- в) перші створені суб'єктами міжнародного права і є типовими, а другі не є суб'єктами міжнародного права;
- г) перші створені в рамках ООН, другі - неурядовими установами.

51. Міжнародним договором є врегульована міжнародним правом угода між суб'єктами права, складена:

- а) у письмовій формі і узгоджена з відповідною міжнародною організацією;
- б) у письмовій формі незалежно від його конкретної назви і кількості пов'язаних з нею документів;
- в) у письмовій формі і узгоджена з відповідним органом ООН;
- г) у довільній формі незалежно від конкретної назви.

52. Міжнародні договори класифікуються:

- а) за кількісною ознакою;
- б) за кількістю суб'єктів, географією поширення, по об'єктах регулювання та термінах дії;
- в) на підставі римського права;
- г) з причин їх підписання

53. Спеціальні норми міжнародного економічного права регулюють між суб'єктами відносини:

- а) економічні;
- б) у спеціальних сферах;
- в) за закритими домовленостями;
- г) за спеціальними об'єктами.

54. Міжнародні протоки мають режим:

- а) встановлюваний в договірному порядку;
- б) дозвільний, встановлюваний прибережними державами;
- в) відкритий для вільного мореплавства;
- г) встановлюваний Міжнародною морською організацією.

55. Правовий режим виключних економічних зон передбачає щодо природних ресурсів:

- а) суверенні права прибережних держав;
- б) свободу їх використання за угодами з Міжнародною морською організацією;
- в) свободу їх використання;
- г) обмежені права прибережних держав.

56. Спеціальні принципи і норми міжнародного економічного права в основному носять характер:

- а) рекомендаційний;
- б) другорядний;
- в) імперативний;
- г) умовний

57. За міжнародним морським правом на континентальний шельф поширюється:

- а) правовий режим, встановлюваний міжнародним співтовариством;
- б) обмежене право прибережної держави;
- в) правовий режим Міжнародної морської організації;
- г) правовий режим власника берега.

58. Територіальним морем вважається морський пояс за межами внутрішніх вод шириною:

- а) встановлюється прибережною державою;
- б) визначається за згодою між прибережними державами;
- в) 12 морських миль;
- г) 200 морських миль.

59. Транснаціональні корпорації суб'єктами міжнародного економічного права:

- а) вважаються тільки умовно;
- б) є;
- в) не є;
- г) вважаються у виняткових випадках.

60. Процес формування нових міжнародних звичаїв:

- а) відбувається поступово в процесі співпраці між країнами;
- б) завершився у зв'язку з появою міжнародно-правових норм, що регулюють всі види міждержавних відносин;
- в) регулюється суб'єктами міжнародного права;
- г) не знаходить визнання у суб'єктів міжнародного права.

Вирішіть правові ситуації:

1. Засновники фондової біржі ПАТ «Фондова біржа», на підставі ст. 30 Закону України «Про акціонерні товариства» звернулися до Голови біржового комітету із вимогою провести загальні збори членів біржі з метою виплати їм дивідендів з прибутку, який був отриманий біржею у попередньому фінансовому році. Засновникам було відмовлено у задоволенні заявленої вимоги на тій підставі, що дохід, отриманий біржею у попередньому році, відповідно до статутних документів був спрямований на інші цілі та не може бути розподілений між членами. Дайте правову оцінку ситуації.

2. ТОВ «БОНА», яке є одним з акціонерів ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА „ФІДЕС”, прийняло рішення про продаж акцій третій особі (ФОП Кравченко). З цією метою керівництво ТОВ «БОНА» звернулось до керівництва ПАТ «ФІДЕС» з вимогою про реєстрацію останнього на фондовій біржі. На думку керівництва ТОВ «БОНА», це створить необхідні умови для законного відчуження акцій третій особі. Якими мають бути дії ПАТ «ФІДЕС»? Які законні дії повинно здійснити ТОВ «БОНА» для продажу акцій третім особам? 348

3. Громадянин України Васильченко П. Р., який з релігійних переконань відмовився від присвоєння ідентифікаційного номера платника податків, сплативши реєстраційний збір у встановленому розмірі та маючи намір

провадити підприємницьку діяльність без створення юридичної особи, подав до органу державної реєстрації реєстраційну картку, три фотокартки, документ, що підтверджує внесення плати за державну реєстрацію, своє рішення за підписом усіх членів сім'ї про намір провадити підприємницьку діяльність, ксерокопію свідоцтва про шлюб та свідоцтва про народження дитини. Чи є у реєструючого органу підстави для відмови Васильченку П.Р. у державній реєстрації?

4. З заявою про видачу ліцензії на провадження діяльності з випуску та проведення лотерей до Міністерства фінансів України звернулося ТОВ «ПРИНТ». У встановлений законом строк заявник отримав відповідну ліцензію. В ліцензії був зазначений строк дії такої ліцензії - 12 років. Посилаючись на Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 р., заявник вимагав від Міністерства фінансів встановлення необмеженого строку дії відповідної ліцензії. У задоволенні вимог заявнику було відмовлено. Заявник оскаржив рішення Міністерства фінансів до компетентного суду. Яке буде рішення суду?

5. До територіального управління антимонопольного комітету, надійшла заява від ТОВ «СТІЛ» про повне звільнення від відповідальності за антиконкурентні узгоджені дії, які були здійснені товариством разом з іншими десятьма фірмами - учасниками картелю та стосувалися встановлення необґрунтовано високих цін для споживачів. Раніш за ТОВ «СТІЛ» з аналогічною заявою до територіального управління звернувся інший учасник картелю. Яким буде рішення антимонопольного комітету? Обґрунтуйте свою відповідь.

11. М., перебуваючи у стані сп'яніння, вирішив покінчити життя самогубством. Для досягнення цієї мети він угнав пустий автобус і на значній швидкості спрямував його на товсте дерево. Внаслідок зіткнення М. дістав тяжке тілесне ушкодження, пошкодив автобус, заподіявши автопідприємству значні матеріальні збитки. Ознайомтеся із ст.ст.121, 194, 289 КК. Чи є дії М. злочинними?

12. Художник Г. у вересні 2012 р. виготовив кліше для друку грошей номіналом 20 гривень. Після цього він запропонував З. виготовити прес для друку підроблених гривень. Той виготовив і передав Г. прес. У кінці жовтня 2012 р. Г. у себе на квартирі надрукував 10 банкнот на суму 200 гривень і наступного дня розплатився ними за покупки в магазині, але касир виявила, що гривні підроблені, і Г. було затримано. Ознайомтеся із ст.ст.190, 199 КК. Чи підлягають Г. й З. кримінальній відповідальності?

13. Кандидат медичних наук, висококваліфікований лікархірург І. після проведення операцій приймав від родичів оперованих «подарунки» (спиртні напої, гроші тощо). Варіант. І. часто погоджувався на проведення складних операцій лише після того, як одержував від хворих або їхніх родичів гроші. Чи є в діях І. ознаки злочину «отримання неправомірної вигоди»?

14. За привласнення чужого майна в особливо великих розмірах Г. засуджено до позбавлення волі на строк 8 років з конфіскацією всього майна, яке є його власністю. Серед майна був жилий будинок у сільській місцевості, в

якому Г. та його сім'я постійно проживали. Чи підлягає конфіскації такий будинок?

15. Керівник підприємства "Сервіз" К. за домовленістю з іншими посадовими особами, представив у банк помилкову інформацію про економічний стан підприємства, для одержання кредиту, який був наданий. Вирішить питання про відповідальність К.

16. До Міжнародного суду ООН був переданий спір про націоналізацію Англо-Іранської нафтової компанії. Великобританія, що представляє інтереси компанії, стверджувала, що суд правомочний розглядати спір, оскільки існує договір між урядом Ірану і згаданою компанією, який є, по її ствердженню, міжнародним. Як розуміється міжнародний договір у міжнародному праві? Виділіть необхідні ознаки міжнародного договору. Чи є договір між урядом Ірану і Англо-Іранською нафтовою компанією міжнародним договором? Укажіть умови прийняття до розгляду спору міжнародним судом ООН.

17. Країна А відкликала свого посла з країни Б в якості дипломатичного демаршу у зв'язку з укладанням урядом країни Б угоди про розвідку морських нафтових родовищ із двома іноземними фірмами - американською «Амоко» і шведською «Свенск А.Б.». За умовами угоди, повинні бути проведені дослідження частини прибережних до країни Б районів Балтики. Однак, на думку країни А, територія, на якій буде вестися розвідка, є спірною, так що реалізація підписаної угоди може завдати шкоди суверенітету й економічним інтересам цієї держави. Які категорії водних просторів Світового океану можуть розглядатися в правовому відношенні як прибережні? Які частини морських просторів підпадають під суверенітет прибережної держави? Які частини морських просторів підпадають тільки під юрисдикцію прибережної держави? У чому полягають відмінності в обсязі правомочій прибережної держави, здійснюваних у морських просторах різних юридичних категорій? Які правові методи розмежування морських просторів між суміжними державами застосовуються в міжнародній практиці? Чи можна розглядати позицію країни А стосовно праводносин країни Б з іноземними геолого-розвідницькими фірмами як обґрунтовану й чому?

18. З часів колоніалізму Португалія мала декілька територій на індійському півострові. Ці території були з усіх боків оточені Індією (анклавні території). Після здобуття незалежності Індія заявила протест проти проходу через свою територію португальських збройних сил, що направляються з метою наведення порядку й вживання заходів проти місцевого населення незадоволеного португальською присутністю. Португалія в 1955 р. звернулася в Міжнародний Суд ООН із претензією до Індії, зажадавши надання їй права проходу через індійську територію. Було зроблено посилення на концепцію сервітуту. Чи повинна претензія Португалії бути задоволеною? Від чого залежало рішення Міжнародного Суду ООН по даній справі?

19. Війська протиповітряних сил Ізраїлю нанесли бомбардування ліванського села Кафр-Кана, оскільки в ній перебували пускові ракетні установки «Хізбали». Оцініть дії збройних сил Ізраїлю проти Лівану в частині їх відповідності принципам невтручання у внутрішні справи, незастосування сили, мирного вирішення спорів.

20. Під час збройного конфлікту одна жінка звернулася до місцевої адміністрації Червоного Хреста з проханням переслати їй лист батькам, що живуть у конфронтуючій державі, оскільки пошта відмовилася прийняти її лист. Чи може Червоний Хрест виконувати поштові функції?

21. Під час конфронтації між Індонезією й Малайзією в 1963 - 1966 рр. 12 малайських китайців закинутих на парашутах Індонезією в Малайзію, були взяті в полон. Їх судили і визнали винними в порушенні внутрішнього закону Малайзії про безпеку незаконного зберігання зброї. Вони були присуджені до смертної кари. Засуджені апелювали у федеральний суд Малайзії посилаючись на ст. 4 Женевської конвенції про поводження з військовополоненими 1949 р. Чи можна розглядати даних осіб військовополоненими, якщо врахувати, що вони є підданими Малайзії?

Розподіл балів, які отримують студенти для заліку

Поточне тестування та самостійна робота. Сума балів – 30.			Сума	
Т 1		Т 2		30 б
15		15		
Поточне тестування та самостійна робота. Сума балів – 45.			75 б	
Т 3	Т 4	Т 5		
15	15	15		
Поточне тестування та самостійна робота. Сума балів – 25.				
Т 6		Т 7		25 б
15		10		100 б

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованої літератури
Основна література (нормативно-правові акти)

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № № 18, 19-22. С. 144.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. Відомості Верховної Ради. 1992. № 6. С. 56.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № № 40-44. С. 356.
5. Кодекс законів про працю України, затверджений Законом від 10 грудня 1971 р. Відомості Верховної Ради УРСР. 1971. Додаток до № 50. С. 375.
6. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 3-4. С. 27.
7. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. С. 31.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до №51. С. 1122.
9. Кодекс з процедури банкрутства від 18.10. 2018 р. Відомості Верховної Ради. 2019. № 19. С. 74.
10. Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України від 24 червня 2004 р. Відомості Верховної Ради України. 2004 № 49. С. 527.
11. Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001 -2004 рр.: Закон України від 18 січня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 11. С. 52.
12. Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві: Закон України від 17 жовтня 1990 р. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 32. С. 453.
13. Про колективне сільськогосподарське підприємство: Закон України від 14 лютого 1992 р. Відомості Верховної Ради УРСР. 1992. № 20. С. 272.
14. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 17 липня 1997 р. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 39. С. 261.
15. Про фермерське господарство: Закон України від 19 червня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 45. С. 363.
16. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15 травня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 29. С. 232.
17. Про оренду землі: Закон України від 6 жовтня 1998 р. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 46-47. С. 280.
18. Про оцінку земель: Закон України від 11 грудня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 15. С. 229.
19. Про охорону земель: Закон України від 19 червня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 39. С. 349.
20. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19 червня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 39. С. 350.
21. Про захист конституційних прав громадян на землю: Закон України від

20 січня 2005 р. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 10. С. 194.

22. Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв): Закон України від 5 червня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 38. С. 34.

23. Про зерно та ринок зерна в Україні: Закон України від 4 липня 2002 р. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 35. С. 258.

24. Про насіння і садивний матеріал: Закон України від 26 грудня 2002 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 13. С. 92.

25. Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року: Закон України від 18 жовтня 2005 р. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 1. С. 17.

26. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність: Закон України від 17 червня 2004 р. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 38. С. 470.

27. Про безпечність та якість харчових продуктів: Закон України від 6 вересня 2005 р. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 50. С. 533.

28. Про захист рослин: Закон України від 14 жовтня 1998 р. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 50-51. С. 310.

29. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 21. С. 218.

30. Про пестициди і агрохімікати: Закон України від 2 березня 1995 р. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 14. С. 91.

36. Про карантин рослин: Закон України від 30 червня 1993 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 34. С. 352.

37. Про ідентифікацію та реєстрацію тварин: Закон України від 4 червня 2009 р. Відомості Верховної Ради України. 2009. № 42. С. 635.

38. Про оптові ринки сільськогосподарської продукції: Закон України від 25 червня 2009 р. Офіційний вісник України. 2009. № 5. С. 2024.

39. Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції. Закон України від 17.07. 1997 р. Офіційний вісник України, 1997. №41. С. 1.

40. Про вивізне (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину: Закон України від 7 травня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 28. С. 133.

41. Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур: Закон України від 10 вересня 1999 р. Офіційний вісник України. 1999. № 39. С. 389.

42. Про встановлення тарифної квоти на ввезення в Україну цукру-сирцю з тростини: Закон України від 30 листопада 2006 р. Відомості Верховної Ради України, 2007. № 4. С. 39.

43. Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки; Указ Президента України від 3 грудня 1999 р. № 1529 Офіційний вісник України. 1999. № 49. С. 11.

44. Про заходи щодо забезпечення захисту майнових прав селян в процесі реформування аграрного сектора економіки: Указ Президента України від 29 січня 2001 р. № 62/2001. Офіційний вісник України. 2001. № 5. С. 38.

45. Про додаткові заходи щодо підвищення рівня захисту майнових прав сільського населення: Указ Президента України від 27 лютого 2002 р. № 170.

Офіційний вісник України. 2002. № 9. С. 345.

46. Питання Міністерства аграрної політики України: Указ Президента України від 7 червня 2000 р. № 772/2000. Офіційний вісник України. 2000. № 23. С. 933.

47. Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян-власників земельних ділянок та земельних часток (паїв): Указ Президента України від 2 лютого 2002 р. № 92/2002. Офіційний вісник України. 2002. № 6. С. 239.

48. Про гарантування захисту економічних інтересів та поліпшення соціального забезпечення селян-пенсіонерів, які мають право на земельну частку (пай): Указ Президента України від 15 грудня 1998 р. № 1353/98. Офіційний вісник України. 1998. № 50. С. 24.

49. Про Основні засади розвитку соціальної сфери села: Указ Президента України від 20 грудня 2000 р. № 1356. Урядовий кур'єр. 2001. 24 січня. № 13. С. 12-14.

50. Про першочергові заходи щодо підтримки розвитку соціальної сфери села: Указ Президента України від 15 липня 2002 р. № 640. Урядовий кур'єр. 2002. 31 липня. № 138. С.25-33.

51. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми соціального розвитку села на період до 2011 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2004 р. № 573. Офіційний вісник України. 2004. № 32. С. 2172.

52. Про схвалення Концепції Комплексної програми підтримки розвитку українського села на 2006-2010 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2005 р. № 536. Офіційний вісник України. 2005. № 52. С. 3339.

53. Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1158. Офіційний вісник України. 2007. №73. С.2715.

54. Про затвердження Порядку використання коштів державного бюджету для надання підтримки новоствореним фермерським господарствам та фермерським господарствам з відокремленими садибами: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1102. Офіційний вісник України. 2004. № 34. С. 2269.

55. Про затвердження мінімальних розмірів земельних ділянок, які утворюються в результаті поділу земельної ділянки фермерського господарства, що успадковується: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 р. № 1908. Офіційний вісник України. 2003. №51. С.2682.

56. Про затвердження типового договору оренди землі: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 2003 р. № 220. Урядовий кур'єр. 2004. № 50. С. 17-26.

Допоміжна література

1. Білошкурської З.П. Аграрне право України: підручник. Умань: Візаві, 2011. 494 с.

2. Ермоленко В.М., Гафурова О.В., Гребенюк В.П. Аграрне право України: підручник. К.:Юрінком Інтер, 2010. 608 с.

3. Ермоленко В.М. Правові основи майнових і земельних відносин: навч. посіб. К.: Магістр ХХІ сторіччя, 2006. 384 с.

4. Жушман В.П. Аграрне право та законодавство України: навч.-практ.

посіб. Х.: Одиссей, 2003. 447 с.

5. Законодавство і право в АПК. Навчальний посібник. Білошкурська З.П., Поліщук О.А., Поліщук В.В., Козаченко І.В. Умань. ВПЦ «Візаві». 2020. 772с.

6. Погрібний О.О. Аграрне право України: підруч. К.: Істина, 2006. 448 с.

7. Титова Н.І. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України: наук.-навч. посіб. Л.: ПАЮ, 2005. 368 с.

Інформаційні ресурси

Пошукові та інформаційні системи Інтернет

1. Google: Пошукова системи Інтернет. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.google.com.ua>.

2. Яндекс: Пошукова системи Інтернет. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1960>.

3. Rambler: Пошукова системи Інтернет. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1462>.

Офіційні веб-сайти органів державної влади України

1. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. Режим доступу до електронних документів: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.

2. Президент України: офіційне інтернет-представництво. - Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.president.gov.ua/>.

3. Рахункова палата України: офіційний сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>.

4. Національний банк України: офіційне інтернет-представництво. - Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>.

5. Урядовий портал: єдиний веб-портал виконавчої влади України. - Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.kmu.gov.ua/control>.

Пошукові правові системи

1. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт: Законодавство України. Режим доступу до електронних документів: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index>.

2. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт: Законотворча діяльність Верховної Ради України: Законопроекти: Пошук за реквізитами. Режим доступу до електронних документів: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2.

3. Президент України: офіційне інтернет-представництво: Офіційні документи. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.president.gov.ua/documents>.

4. Урядовий портал: єдиний веб-портал виконавчої влади України: Нормативно-правова база: База документів: Пошук документів за реквізитами. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search>.

5. Офіційний вісник України: Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України. Режим доступу до електронних документів: <http://ovu.com.ua/>.

6. Національний банк України: офіційне інтернет-представництво: Законодавство. Режим доступу до електронних ресурсів: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65247&cat_id=36580.

7. Національний банк України: офіційне інтернет-представництво: Публікації: Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності: Додаток до журналу. Вісник Національного банку України. http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=67406.

8. Право. Украина: информацийно-правовая система: Документы: Нормативно-правовые документы. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/document.html>.

Бібліотечно-бібліографічні ресурси

1. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт: Бібліотечно-бібліографічні ресурси: Бібліографічний моніторинг. Режим доступу до електронних документів: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.

2. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт: Бібліотечно-бібліографічні ресурси: Бібліотечні Інтернет-ресурси. Режим доступу до електронних документів: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.

3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: Інтернет-сторінка. Режим доступу до електронних документів: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: Система каталогів і картотек. Режим доступу до електронних документів: http://www.nbuv.gov.ua/db/library_db.html.

5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: пошукова система сайту: Система каталогів і картотек: Каталог книжкових видань: Пошук у електронному каталозі. Режим доступу до електронних документів: <http://www.nbuv.gov.ua/db/opac.html>.

6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: пошукова система сайту: Система каталогів і картотек: Електронний фонд (тематичні та видові зібрання публікацій): Електронна бібліотека авторефератів дисертацій: Пошук у електронній бібліотеці авторефератів дисертацій. Режим доступу до електронних документів. <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ard.html>.

7. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.nplu.org/ua/resources/resources.htm>.

8. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт: Політематична база даних статей з періодичних видань. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://analitic.nplu.org/>.

9. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт: Політематична база даних статей з періодичних видань: стара версія пошуку. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://dio.nplu.org/>.

10. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт: Каталог статей зі збірників наукових праць. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://stt.nplu.org/>.

11. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника: веб-сайт. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.lsl.lviv.ua>.

12. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка: веб-сайт. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://library.lnu.edu.ua/ver2/index2.php>.

Журнальні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: пошукова система сайту: Наукова періодика України. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>.

2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: пошукова система сайту: Наукова періодика України: Фінансове право: науковий журнал: Архів номерів. Режим доступу до електронних ресурсів: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Fp/index.html.

3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: пошукова система сайту: Наукова періодика України: Держава і право: збірник наукових праць: Архів номерів. Режим доступу до електронних ресурсів: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/DiP/texts.html.

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: пошукова система сайту: Наукова періодика України: Вісник Львівського університету. Сер. юридична: Архів номерів. Режим доступу до електронних ресурсів: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlnu_yu/texts.html.

5. Юридичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка: веб-сайт: Студентам: Вісник Львівського університету, серія юридична. Режим доступу до електронних ресурсів: <http://law.lnu.edu.ua/studentam/journal/>.